

Nota van B&W

Onderwerp Jaarverslag Leerplicht schooljaar 2010 - 2011

Portefeuillehouder J.C.W. Nederstigt

Collegevergadering 20-12-2011

Inlichtingen S. Glumac (023 – 567 6251) / L. Hoksbergen (023 567 6619)

Registratienummer 2011.0047654

Samenvatting

In het schooljaar 2010 – 2011 heeft het team Leerplicht/ RMC¹ van de gemeente Haarlemmermeer meer leerlingendossiers behandeld dan in het voorgaande schooljaar. Dit is onder andere toe te schrijven aan capaciteitsuitbreiding, een grotere bekendheid en zichtbaarheid en betere informatieverstrekking door Leerplicht / RMC. Ook zijn de registratiemogelijkheden verder geprofessionaliseerd. Hierdoor is het melden van verzuim door scholen verder verbeterd. Het team heeft afgelopen schooljaar een aantal succesvolle activiteiten gerealiseerd. Hiertoe behoort de uitvoering van een preventief spreekuur (dit jaar voor de tweede maal uitgevoerd) en screening van voortijdig schoolverlaters². Het VSV percentage is wederom gedaald. Daarnaast bereiken de leerplichtambtenaren de doelgroepen uit de gemeente Haarlemmermeer met meervoudige problematiek steeds beter, op basis van signalen vanuit de scholen. Niet alleen is dit een gevolg van de goed functionerende Zorg Advies Teams³ in met name het voortgezet onderwijs, maar ook de geïntensiverde samenwerking met de jeugdreclassering en andere partners in het hulpverleningsveld.

Inleiding

Deze nota behandelt het “Jaarverslag Leerplicht 2010 – 2011”. In dit jaarverslag wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van de Leerplichtwet en de verplichtingen inzake de RMC-wet⁴. Met het jaarverslag is er een instrument voorhanden om het beleid toe te spitsen op de doelgroepen in Haarlemmermeer en jongeren adequaat te begeleiden die (dreigen te) stoppen met school. Naast informatie over leer- en kwalificatieplichtige jongeren geeft het jaarverslag ook informatie over de ontwikkelingen en beleidsvoornemens van de RMC-functie voor preventie en bestrijding van voortijdig schoolverlaten.

Wettelijke en maatschappelijke context

¹ Regionaal Meldpunt Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC)

² Voortijdig SchoolVerlaters (VSV)

³ Zorg en Advies Teams (ZAT)

⁴ De Leerplichtwet en de RMC-wet beschrijven de verantwoordelijkheid van het college voor het jaarlijks uitbrengen van een jaarverslag.

Leerplichtwet De Leerplichtwet 1969 moet ervoor zorgen dat leerplichtige leerlingen (van 5 tot 16 jaar) niet verzuimen of voortijdig afhaken van school. Voor leerlingen van 16 – 18 jaar geldt binnen de Leerplichtwet sinds 2007 een kwalificatieplicht. Een leerling met een kwalificatieplicht gaat elke dag naar school of kiest voor een combinatie van werken en leren. Dit is verplicht totdat een startkwalificatie (havo-, vwo-, mbo-diploma niveau 2 of hoger) is behaald. Het doel daarvan is dat iedere leerling voldoende kansen krijgt om een zelfstandige plek in de samenleving te verwerven. In de Leerplichtwet is het toezicht op de naleving van de wet opgedragen aan burgemeester en wethouders.

RMC-wet Omdat veel jongeren voortijdig zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten, is op 1 januari 2002 de RMC-wet van kracht geworden. Deze wet verplicht gemeenten om een registratie bij te houden, een regionaal netwerk van ketenpartners op te zetten en een passend aanbod voor het behalen van een startkwalificatie aan te bieden. De RMC-functie richt zich op niet-leerplichtige jongeren tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs (hebben) verlaten.

De gemeente Haarlemmermeer heeft 33.489 inwoners in de leeftijd van vijf tot en met tweeëntwintig jaar. Schoolverzuim en voortijdig schooluitval zijn veelal problemen die nauw verweven zijn met maatschappelijke problemen. Dit maakt het nog urgenter om jongeren te begeleiden naar een startkwalificatie. Deze taak heeft een hoge prioriteit in onze gemeente.

Formatie

In verband met een interne reorganisatie maakt het team Leerplicht/ RMC sinds januari 2011 onderdeel uit van de cluster Sociale Dienstverlening, team Kwaliteit. Wij hanteren voor de formatieomvang de norm van Ingrado, de landelijke brancheorganisatie. .

Werkzaamheden Leerplicht

In onderstaande tabel is een aantal reguliere taken van het team Leerplicht weergegeven met de aantallen dossiers die dit schooljaar zijn behandeld.

Kerncijfers Leerplicht Haarlemmermeer 2010 – 2011		
	Aantal '10 – '11	Aantal '09 – '10
Leerlingendossiers Leerplicht/ RMC	2.498	2.245
Vermoedelijk relatief verzuim (te laat of afwezig op school)	995	972
Vermoedelijk absoluut verzuim (niet ingeschreven op school)	56	96
Vermoedelijk luxe verzuim (verlof buiten schoolvakanties)	121	65
Bemiddeling, advies, preventie	427	380
Schorsingen (bemiddeling en advisering)	61	50
Verwijderingen	7	10
Proces-verbaal (Handhaving n.a.v. de drie soorten verzuim).	49	34
Justitieel Casusoverleg (veiligheidshuis)	273	108
Vrijstellingen (wegens gewichtige omstandigheden)	44	38

Tabel: kerngegevens Leerplicht schooljaar 2010 – 2011

Toelichting.

Over vrijwel de gehele linie is er sprake van een toename van het aantal dossiers. Deze groei (11%) is deels toe te schrijven aan de autonome groei van het aantal leerplichtigen binnen de gemeente Haarlemmermeer. Daarnaast is dit te wijten aan de professionalisering en capaciteitsuitbreiding van het team Leerplicht. Hierdoor kunnen bijvoorbeeld handhavingstaken beter opgepakt worden. Leerplicht heeft daarnaast veel meer aandacht gekregen en staat met de campagne die in 2008 startte beter op de kaart bij scholen en samenwerkingspartners. De bereikbaarheid, zichtbaarheid van leerplichtambtenaren en de mogelijkheid om adequaat en daadkrachtig te handelen is hierdoor dit schooljaar opnieuw verbeterd. Deze inspanningen en verbeterde informatievoorziening leiden tot meer meldingen van scholen (bijvoorbeeld bij luxe verzuim). Ook is een aanzienlijke stijging te zien in het aantal dossiers die in het verdeeloverleg zijn besproken. Daarnaast zijn er voor het tweede jaar preventieve spreekuren op de scholen voor voortgezet onderwijs en MBO gehouden en zijn de mogelijkheden voor registratie van het aantal zaken verder verbeterd (verbeteringen in het systeem Civision Onderwijs en verbetering werkprocessen). De bovengenoemde daling in vermoedelijk absoluut verzuim is bijvoorbeeld gerealiseerd door een verbeterde koppeling tussen verschillende systemen en de inzet van de leerling-administratie richting scholen om tijdig informatie aan te leveren.

Resultaten activiteiten Leerplicht

De leerplichtambtenaren voeren diverse taken uit. Hieronder zijn vier activiteiten uitgelicht die het team Leerplicht in het afgelopen schooljaar heeft ondernomen.

1. Landelijke Dag van de Leerplicht

Op 17 maart 2011 is er een debat en informatiemarkt georganiseerd voor leerlingen uit het vmbo. Het Haarlemmermeer Lyceum en het Hoofdvaart College hebben actief mee gedaan. Raadsleden hebben vooraf op school debatlessen verzorgd voor deelnemende leerlingen. Aansluitend was er een informatiemarkt georganiseerd. Het scholierendebat was een succes. De opkomst van de debaters en toeschouwers was groot. De informatiemarkt bleek wat minder succesvol. Voor de organisatie van deze dag is intensief samengewerkt met de Raadsgriffie van de gemeente Haarlemmermeer en verschillende scholen.

2. Screening van alle VSV'ers gerealiseerd en toename in trajectbegeleiding

Alle 948 jongeren in Haarlemmermeer van 18 tot en met 22 jaar zonder startkwalificatie of onderwijs, zijn afgelopen schooljaar actief benaderd. Er is gevraagd naar hun dagbesteding om over een actueel beeld van de VSV doelgroep te beschikken. 292 van deze jongeren zijn nu goed in beeld. Met behulp van verbeteringen in het leerling volg- en administratiesysteem is deze informatie nu beter dan voorheen geregistreerd, om vervolgens rapportages en vervolgacties te ondernemen. Als vervolgactie is aan 57 van deze jongeren RMC trajectbegeleiding aangeboden om hen te stimuleren alsnog een startkwalificatie te behalen. Hiermee is een behoorlijke stijging waargenomen in het aantal aanmeldingen voor trajectbegeleiding. Dit VSV screening- en begeleidinginitiatief is uniek binnen de RMC regio.

3. Eindspurt Aanval op de Uitval / Zomeroffensief leidt jongeren terug naar werk/school

Met het Zomeroffensief en Eindspurt Aanval op de Uitval begeleiden we nieuwe vsv'ers nog voor de start van het nieuwe schooljaar weer naar school en/of werk. Dit is in de zomermaanden van 2011 in de Agglomeratie Amsterdam gezamenlijk opgepakt met de gemeente Amsterdam als trekker. 109 nieuwe VSV'ers uit Haarlemmermeer zijn hierin betrokken. Het tussenresultaat van augustus 2011 is dat er 20 jongeren zijn toegeleid naar

school of werk en 9 jongeren begeleid worden. Het project moet nog worden geëvalueerd. Na evaluatie van de resultaten, wordt er indien gewenst een vervolg aan gegeven in 2012.

4. *Preventief leerplicht spreekuur maakt leerplicht zichtbaar en verlaagt drempels.*

Deelnemende scholen in het VO en MBO hebben goed gebruik gemaakt van de preventieve leerplichtsprekuren (384 leerlingen zijn gesproken), waarmee een driedelig doel is bereikt:

- verzuim in een vroeg stadium signaleren en aanpakken;
- de zichtbaarheid van leerplicht vergroten;
- meer kennis over de leerplicht bij scholen.

Het spreekuur is bedoeld voor leerlingen die nog geen formeel verzuim hebben, maar waar de school wel zorgen over heeft. Ook komen 18+ leerlingen en leerlingen die buiten de gemeente Haarlemmermeer wonen in aanmerking voor het spreekuur. Van de leerlingen waarvan na het gesprek de verzuimmeldingen zijn onderzocht, is 63% van de leerlingen niet meer gaan verzuimen na het gesprek met de leerplichtambtenaar. In 2009-2010 bedroeg dit 54% van de leerlingen.

Resultaten RMC: Voortijdig schoolverlaten (VSV) gereduceerd

Om het percentage voortijdig schoolverlaters terug te brengen zijn er convenanten afgesloten tussen het ministerie, de ROC's en VO scholen en de RMC-regio's. In Haarlemmermeer is het percentage voortijdig schoolverlaters gedaald van 4,8% in het schooljaar 2005 – 2006 naar 3,3% (367 jongeren) in het schooljaar 2009 – 2010. De ambitie van 349 jongeren is daarmee net niet behaald vorig schooljaar, maar vergeleken met het schooljaar 2005- 2006 is er wel een daling gerealiseerd van ruim 26%. Onze gemeente scoort iets minder goed dan de landelijke cijfers (gemiddeld 3%), maar beduidend beter dan andere gemeenten binnen de Agglomeratie Amsterdam (gemiddeld 4,7%). De cijfers van het schooljaar 2010-2011 worden door het ministerie in februari 2012 gepubliceerd en worden inzichtelijk via de effectrapportage RMC. In deze rapportage wordt nader uitgewerkt waar deze verschillen ontstaan en welke activiteiten gemeente Haarlemmermeer verricht om tot een dalend VSV cijfer te komen.

Om de doelstellingen van het huidige convenant te halen is begin 2011 door de RMC-regio Agglomeratie Amsterdam een eindspurt ingezet. In een nieuw (verlenings)convenant 2012 wordt nog sterker ingezet op preventieve maatregelen om jongeren op school te houden. In de loop van 2012 wordt een plan van aanpak opgesteld om ook na het verlengingsjaar in te zetten op preventieve maatregelen ter voorkoming van schooluitval. Verder zal er in navolging van de wijzigingen in de Wet Werk en Bijstand⁵ en de nieuwe Wet Werken naar Vermogen ook actief worden ingezet op terugleiding naar school bij uitval.

Samenwerking met ketenpartners geïntensiveerd

Samenwerking met ketenpartners wordt steeds intensiever en werpt haar vruchten af. Dit schooljaar is de samenwerking tussen leerplicht(plus)ambtenaren en trajectbegeleiders met de collega's van het team Werk & Inkomen, het leerwerkloket en UWV WERKbedrijf geïntensiveerd. Door het bestaande afstemmingsoverleg onderwijs en arbeidsmarkt tussen leerplicht, RMC en UWV WERKbedrijf uit te breiden met het *Leerwerkloket, de verschillende scholen voor MBO en met het team Werk & Inkomen* is de samenwerking verbeterd. Alle aanwezige partijen hebben aangegeven het overleg nuttig te vinden. Er wordt veel kennis uitgewisseld en op casusniveau worden leerlingen besproken.

⁵ Wet Werk en Bijstand (WWB)

Daarnaast neemt het team Leerplicht / RMC al jaren deel aan overleggen van de *Zorg Advies Teams (ZAT)*, en nu voor het tweede jaar ook op het MBO. Wij hebben hoge prioriteit gegeven aan het bijwonen van de ZAT's van de Haarlemmermeerse scholen vanwege de preventieve – en vroeg-curatieve mogelijkheden. Dat geldt ook voor het *Verdeeloverleg en Justitieel Casusoverleg* voor jongeren van 12 – 18 jaar in het veiligheidshuis Kennemerland en het *Netwerk 12+*. Door middel van schoolbezoek hebben wij bovendien opnieuw aandacht gevraagd voor – actualisering van - het 'Handboek leerplicht en RMC voor scholen en ketenpartners'.

Voor de RMC functie wordt er intensief *regionaal samengewerkt* in de RMC regio Agglomeratie Amsterdam, en de subregio Amstelland – Meerlanden. Zo wordt er gezamenlijk invulling gegeven aan het convenant Aanval op de Uitval en zijn de middelen voor de kwalificatieplicht regionaal beschikbaar gesteld door het ministerie van OCW.

Ontwikkelingen

In de Agenda Arbeidsmarkt 2011 – 2014 wordt het arbeidsmarktbeleid verbreed langs een drietal themalijnen. Er komt meer aandacht voor een vraaggerichte en preventieve benadering. Het Lokaal Platform Arbeidsmarkt en Onderwijs⁶ blijft een belangrijke signaalfunctie vervullen. Het Leerwerkloket (Leren & Werken) ontwikkelt zich steeds meer als een 'spin in het web' voor de regiovoering op alle combinaties van werk en opleidingen tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid. Met alle partners is afgesproken dat Leren & Werken de regie voert over de Leerwerkbanen en trajecten voor Eerder Verworven Competenties⁷. Binnen het thema Werk heeft de gemeente als opgave om met fors minder middelen (minder Participatiebudget) meer taken te vervullen (onder andere de uitvoering van de WWNV). Dit heeft ook consequenties voor de manier waarop door RMC/ Leerplicht jongeren richting onderwijs en werk worden toegeleid. Het centrale doel van de huidige en toekomstige (keten) samenwerking is drieledig, namelijk om te komen tot:

- een goed werkende lokale en regionale arbeidsmarkt;
- een verhoging van de arbeidsparticipatie;
- het behalen van een startkwalificatie of een passende werkkring.

Binnen het beleidsterrein Jeugd en Onderwijs is de verwachting dat de risicodoelgroepen voornamelijk zullen zijn: werkende VSV'ers zonder startkwalificatie die met ontslag worden bedreigd en daarnaast schoolverlaters met een diploma die geen aansluiting kunnen krijgen op de arbeidsmarkt. Voor hen bestaat een extra risico, omdat per 1 januari 2012 de Wet Investerings in Jongeren⁸ vervalt. De extra ondersteuning die voor deze doelgroep ingezet kon worden vervalt hiermee ook. Dit betekent dat deze groep jongeren slechts een van de kwetsbare groepen is die ondersteuning nodig heeft, terwijl het participatiebudget steeds verder afneemt.

Nieuwe wetgeving

Per 1 januari 2012 vervalt de WIJ en wordt de WWB aangepast. De consequenties en mogelijkheden worden in de aankomende maanden nader uitgewerkt.

⁶ Lokaal Platform Arbeidsmarkt en Onderwijs (LPAO)

⁷ Eerder Verworven Competenties (EVC)

⁸ Wet Investerings in Jongeren (WIJ)

Verder wijzigt per 1 januari 2012 de Leerplichtwet. Er komt een knip in het toezicht; het toezicht op naleving van de Leerplichtwet door scholen wordt belegd bij de Inspectie van het Onderwijs, het toezicht op naleving van de Leerplichtwet door ouders en leerlingen blijft bij de gemeente. Invulling van deze nieuwe wetgeving volgt in de gewijzigde ambtsinstructie met de bijbehorende nota.

Per 1 januari 2013 wordt hoogstwaarschijnlijk de Wet Werken naar Vermogen ingevoerd. Ook deze ontwikkelingen worden meegenomen in de beleidsvraagstukken de aankomende periode.

Een blik vooruit

Leerplicht en RMC gaat zich de komende periode nog meer profileren en naar buiten treden. De leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders gaan in het nieuwe schooljaar fysiek werkzaam zijn in het Centrum Jeugd en Gezin⁹. Intensief contact met kinderen, jongeren, ouders, scholen en ketenpartners is van essentieel belang om voortijdig schoolverlaten terug te dringen. Mede in verband met de genoemde ontwikkelingen en de toenemende bekendheid van leerplicht verwachten wij dat het aantal leerlingendossiers het komende jaar opnieuw gaat toenemen. Het komende schooljaar wordt er aandacht besteed aan de volgende aandachtsgebieden.

1. Preventieve spreekuren op de VO en MBO scholen

Sinds 2009 kunnen de scholen voor VO en MBO in Haarlemmermeer gebruik maken van een leerplichtspreekuur. Vanwege het succes van het spreekuur in het afgelopen schooljaar (zie onder het kopje Resultaten leerplicht) gaan we hier het komende schooljaar mee door.

2. Screening Voortijdig schoolverlaters

Voor de doelgroep 16 tot 23 jarigen hebben we flinke stappen kunnen zetten in de aanpak van voortijdig schooluitval. We willen de screenings- en begeleidingswerkzaamheden door ontwikkelen. Volgend schooljaar krijgt het initiatief een vervolg met huisbezoeken en de inzet van SUWI-net¹⁰ inkijk. Ook gaan we over tot een *maandelijks* screening van *nieuwe* VSV'ers.

3. Verbetering samenwerking en netwerkbenadering

De netwerkbenadering wordt voortgezet met structureel overleg en/of werkafspraken. Tevens zal het team Leerplicht/RMC ook bij andere ontwikkelingen en overleggen steeds nauwer worden betrokken, zoals het LPAO, CJG+ en het netwerkoeverleg Wajong.

4. Nieuw leerlingvolgsysteem en efficiëntie in processen

Het afgelopen jaar is geïnvesteerd in het digitaliseren van de werkprocessen voor leerplicht, RMC en de leerlingenadministratie. Het gebruikte systeem Civision Onderwijs is verder geprofessionaliseerd, maar biedt nog voldoende verbetermogelijkheden om nog verder tegemoet te komen aan onze ambities. Daarom is een aanbesteding voor een nieuw systeem reeds in gang gezet. Vanaf november 2011 wordt het ook voor het basisonderwijs en speciaal onderwijs mogelijk om in- en uitschrijvingen en verzuim te melden via het

⁹ Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

¹⁰ Wet SUWI - Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen. Via Suwinet delen professionals in de Suwiketen gegevens over klanten met elkaar. Suwinet-Inkijk is een hulpmiddel om de dienstverlening aan de klant te optimaliseren.

verzuimloket van DUO¹¹. Dit betekent een verdere professionalisering en efficiëncyslag voor de werkprocessen van leerplicht en RMC.

In- en externe communicatie

De scholen, besturen en andere ketenpartners krijgen het jaarverslag na vaststelling toegestuurd. In de *Informeer* wordt een artikel gepubliceerd over het jaarverslag.

Besluit

Op grond van het voorgaande hebben wij besloten om:

1. het jaarverslag Leerplicht schooljaar 2010 – 2011 vast te stellen;
2. deze nota ter informatie te zenden aan de raad.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
namens dezen,
de portefeuillehouder,

J.C.W. Nederstigt

Bijlage(n)

1
Jaarverslag Leerplicht 2010 - 2011

¹¹ Dienst Uitvoering Onderwijs, voorheen IB-Groep en CFI (DUO)

INHOUDSOPGAVE

I.	INLEIDING	3
II.	KERNTAKEN EN FORMATIE	4
2.1	KERNTAKEN LEERPLICHTAMBTENAAR	4
2.2	TAKEN VAN DE MEDEWERKER LEERLINGENADMINISTRATIE	5
2.3	FORMATIE	6
III.	KERNGEGEVENS LEERPLICHT	7
3.1	GEGEVENS	7
3.2	LEERLINGENDOSSIER	7
3.3	VERZUIM	9
3.3.1	RELATIEF VERZUIM	9
3.3.2	ABSOLUUT VERZUIM	10
3.3.3	LUXE VERZUIM	11
3.3.4	ANDERE FACTOREN (GEEN VERZUIM)	12
3.4	SCHORSINGEN	12
3.5	VERWIJDERINGEN	14
3.6	SAMENWERKING MET JUSTITIE EN PROCES VERBAAL	15
IV.	VRIJSTELLING EN VERLOF	17
4.1	VRIJSTELLING WEGENS "ANDERE GEWICHTIGE OMSTANDIGHEDEN"	17
4.2	VERVANGENDE LEERPLICHT	18
4.3	VRIJSTELLING VAN DE LEERPLICHTWET	18
V.	WERKWIJZE EN ACTIES LEERPLICHTAMBTENAAR	20
5.1	DE CAMPAGNE LEERPLICHT EN RMC	20
5.2	LANDELIJKE DAG VAN DE LEERPLICHT 17 MAART 2011	20
5.3	LUXEVERZUIM	20
5.4	SAMENWERKING LEERPLICHT MET HALT	20
5.5	HANDBOEK LEERPLICHT EN RMC VOOR SCHOLEN EN KETENPARTNERS	20
5.6	ZORG ADVIES TEAMS (ZAT)	21
5.7	LEERLINGVOLG- EN REGISTRATIESYSTEEM	21
5.8	HET VERZUIMLOKET	21
5.9	SCREENING VSV'ERS	21
5.10	EINDSPURT AANVAL OP DE UITVAL/ZOMEROFFENSIEF	22
5.11	PREVENTIEVE LEERPLICHT SPREEKUUR	23
5.12	VERDEELOVERLEG EN JUSTITIEEL CASUSOVERLEG	24
5.13	MELDING AAN DE VERWIJSINDEX MATCHPOINT	24
5.14	NETWERK 12+	24
5.15	AFSTEMMINGSOVERLEG ONDERWIJS EN ARBEIDSMARKT	25
5.16	REGIONALISERING	25

VI.	REGIONALE MELD- EN COÖRDINATIEFUNCTIE VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN (RMC- FUNCTIE)	26
6.1	RMC - FUNCTIE	26
6.2	REGIONALE NETWERK	26
6.3	CONVENANT VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN	26
6.3.1	RESULTATEN CONVENANT	27
6.4	ONTWIKKELINGEN RMC	27
VII.	ONTWIKKELINGEN	28
7.1	VERBANDEN MET ANDER GEMEENTELIJK BELEID	28
7.2	WET WERKEN NAAR VERMOGEN (WWNV)	28
7.3	AGENDA ARBEIDSMARKTBELEID 2011-2014	28
7.4	PROJECT LEREN & WERKEN	30
7.5	AMBTSINSTRUCTIE	31
VIII.	CONCLUSIES EN EEN BLIK VOORUIT	32
8.1	ALGEMEEN BEELD	32
8.2	FORMATIE LEERPLICHTAMBTENAREN	32
8.3	WERKPROCESSEN EN LEERLINGVOLGSYSTEEM	32
8.4	ACCENTEN IN DE UITVOERING VAN DE LEERPLICHT VOOR HET SCHOOLJAAR 2011/2012	32
IX.	BEGRIPPENLIJST	34
BIJLAGE 1	VSV VERKENNER GEMEENTE HAARLEMMERMEER	
BIJLAGE 2	CIJFERS VSV	

I. INLEIDING

Hierbij presenteren wij u het jaarverslag 2010-2011 over de uitvoering van de Leerplichtwet 1969 in de gemeente Haarlemmermeer.

De Leerplichtwet moet ervoor zorgen dat leerplichtige leerlingen niet verzuimen of voortijdig afhaken van school. Het doel daarvan is dat iedere leerling voldoende kansen krijgt om minimaal een startkwalificatie te behalen. Dat wil zeggen over voldoende mogelijkheden beschikt om een zelfstandige plek in de samenleving te verwerven.

Het jaarverslag beschrijft de werkzaamheden van team Leerplicht over het schooljaar 2010-2011. Het schooljaar loopt van 1 augustus 2010 tot en met 31 juli 2011.

Team Leerplicht/RMC heeft een productief jaar achter de rug, waarin weer meer leerplichtzaken zijn behandeld en waarin nadrukkelijk ook lijnen uitgezet zijn naar verdere professionalisering en toekomstige ontwikkelingen.

Met het jaarverslag heeft de gemeente een overzichtelijk instrument in handen om het beleid steeds verder vorm te geven. De informatie uit het leerplichtverslag helpt bijvoorbeeld om inzicht te krijgen in de onderwijskansen en bedreigingen van bepaalde groepen leerlingen. Het geeft daarnaast handvatten om jongeren die dreigen te stoppen met school, of die stap al hebben gezet, toch op een 'onderwijstraject' te houden of te zetten. Zodat ook zij met voldoende bagage hun intrede kunnen doen op de arbeidsmarkt. Naast de informatie over leer- en kwalificatieplichtige jongeren, in relatie tot de uitoefening van de leerplichtfunctie, geeft het jaarverslag ook informatie over de ontwikkelingen en beleidsvoornemens op het gebied van preventie en het bestrijden van voortijdig schoolverlaten. Hierin heeft de ontwikkeling van de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC) prioriteit. De RMC-functie richt zich op niet-leerplichtige jongeren tot drieëntwintig jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs (hebben) verlaten.

Hoofddorp, december 2011

Burgemeester en wethouders van Haarlemmermeer,
Namens deze,
de portefeuillehouder,

J.C.W. Nederstigt

II. KERNTAKEN EN FORMATIE

Alle gemeenten in Nederland moeten toezien op naleving van de Leerplichtwet 1969 (hierna: de Leerplichtwet). Dat betekent dat ze ervoor moeten zorgen dat alle leerplichtige kinderen die in de gemeente wonen, ook daadwerkelijk naar school gaan. Naast de verplichting om naar school te gaan, heeft ieder kind in Nederland ook recht op onderwijs. In de Leerplichtwet worden de kaders gesteld voor de bewaking en bescherming van dat recht. De Leerplichtwet legt degenen die het gezag uitoefenen over een jongere (ouders, voogden of verzorgers) de verplichting op ervoor te zorgen dat deze jongere is ingeschreven als leerling bij een school en dat deze jongere de school vervolgens geregeld bezoekt.

De volledige leerplicht begint op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin het kind vijf jaar is geworden. De volledige leerplicht eindigt aan het einde van het schooljaar waarin de jongere zestien jaar is geworden. Vervolgens is de jongere kwalificatieplichtig tot zijn achttiende verjaardag of tot het moment dat de leerling een startkwalificatie heeft behaald. Een startkwalificatie is een HAVO of VWO diploma of een afgeronde opleiding op niveau 2 in het MBO.

De RMC-functie ligt in het verlengde van de leer- en kwalificatieplicht. In het kader van deze functie worden jongeren van achttien tot drieëntwintig jaar gevolgd en gestimuleerd zolang zij nog niet voldoen aan de opleidingseisen van de startkwalificatie.

Hoewel het belang van onderwijs maatschappelijk wordt erkend, wil dit niet zeggen dat alle leerlingen ook daadwerkelijk een school bezoeken. Wanneer het verzuim een structureel karakter aanneemt, moet de leerplichtambtenaar onderzoeken wat er aan de hand is, een trajectplan opstellen en zo nodig de juiste vorm van hulpverlening inschakelen. De leerplichtambtenaar heeft in deze geen hulpverlenende taak, maar een zorgtaak om de gesignaleerde problematiek in kaart te brengen en te coördineren.

Schoolverzuim is, net als schooluitval, veelal een maatschappelijk probleem dat nauw verweven is met maatschappelijke vraagstukken als gezinsproblematiek, (jeugd)werkloosheid, criminaliteit en verslaving. Het is daarom essentieel bij de aanpak van dit probleem krachten te bundelen en samenwerking te zoeken met de verschillende ketenpartners.

2.1 Kerntaken leerplichtambtenaar

Het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet bevat de volgende kerntaken:

Maatschappelijke zorgfunctie

In de toelichting op de Leerplichtwet wordt aangegeven dat het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet het karakter dient te dragen van maatschappelijke zorg, gericht op het beschermen en het bewaken van het recht op onderwijs van leerplichtige jongeren.

Dit betekent prioriteit voor het preventieve en curatieve aspect binnen de doelstelling: het schoolverzuim terugdringen en een tijdige en adequate behandeling van gevallen van verzuim zodat de terugkeer naar school wordt bevorderd en schooluitval wordt voorkomen.

Indien een jongere door schoolverzuim in zijn vorming en ontplooiing wordt belemmerd en wanneer er sprake is van problematisch gedrag kan de leerplichtambtenaar jongeren en/of ouder(s)/verzorger(s) verwijzen naar een hulpverlenende instantie. Een goede samenwerking tussen scholen, leerplichtambtenaren en hulpverlenende instanties is dientengevolge van essentieel belang. Op deze wijze kan snel passende hulp geboden worden aan de jongere en/of de ouder(s)/verzorger(s).

Preventie

De leerplichtambtenaar probeert vooral preventief te werken door middel van structureel overleg met scholen en diverse instanties zoals de Raad voor de Kinderbescherming, hulpverleningsinstellingen, Justitie, politie en arbeidsbemiddelingorganisaties.

Schoolverzuim is meestal een niet op zichzelf staand probleem. Het is een signaal dat er iets met de jongere aan de hand is. Naar aanleiding van een melding van schoolverzuim benadert de leerplichtambtenaar de desbetreffende jongere en ouder(s)/verzorger(s).

De leerplichtambtenaar consulteert vroegtijdig de school bij dreigende probleemsituaties en schoolverzuim. De leerplichtambtenaar heeft overleg met de betrokkenen.

Justitiële taken en controle

In bepaalde gevallen voert de leerplichtambtenaar zijn justitiële taken uit. De justitiële aspecten gelden zowel ten aanzien van ouder(s)/verzorger(s) en jongeren als ten aanzien van directeurs van onderwijsinstellingen.

De leerplichtambtenaar maakt, als buitengewoon opsporingsambtenaar, proces-verbaal op tegen de ouder(s)/verzorger(s) indien er sprake is van een redelijk vermoeden van gemis aan zorg voor geregeld schoolbezoek (relatief schoolverzuim) en wanneer er sprake is van het niet-ingeschreven staan bij een school of onderwijsinstelling (absoluut schoolverzuim). Jongeren vanaf twaalf jaar zijn ook zelf verantwoordelijk voor een geregeld schoolbezoek en daarvoor vervolgbaar.

De leerplichtambtenaar controleert ook de scholen. Dit betreft controle van de verzuimadministratie, de meldingen van in- en uitschrijvingen, de verzuimmeldingen, schooluitval en het toestaan van verlof. Voor een sluitende leerlingenadministratie is het van belang dat schooldirecties hun verplichtingen consequent nakomen. In het afgelopen jaar is opnieuw het belang van het bijhouden van een goede verzuimadministratie op diverse scholen besproken door de leerplichtambtenaren. Er is een verbetering in de verzuimadministratie waargenomen.

Tevens is de leerplichtambtenaar bevoegd om tegen de directeur van een school of onderwijsinstelling proces-verbaal op te maken, indien deze de gestelde termijn voor het inzenden van gegevens van ongeoorloofd verzuim overtreedt en/of zonder toestemming van de leerplichtambtenaar gedurende meer dan 10 dagen per schooljaar verlof verleent.

Indien proces-verbaal moet worden opgemaakt, wordt de te verbaliseren persoon uitgenodigd voor verhoor, waarin het verzuim eventueel kan worden toegelicht. Daarna wordt het proces-verbaal opgemaakt, ondertekend en verzonden naar de Officier van Justitie en veelal ook als melding naar de Raad voor de Kinderbescherming.

2.2 Taken van de medewerker leerlingenadministratie

Het werk van de medewerker leerlingenadministratie is de onmisbare basis voor het goed kunnen vervullen van de taken van de leerplichtambtenaar. De gegevens van de leerplichtigen en niet-leerplichtigen worden verwerkt in het systeem voor de leerlingenadministratie. Hierin worden de basisgegevens van de volledige Haarlemmermeerse jeugd van vier tot drieëntwintig jaar geregistreerd. Tevens wordt ook bijgehouden of leerlingen al dan niet in het bezit zijn van diploma's en startkwalificatie.

De directies van scholen zijn verplicht iedere wijziging in de basisgegevens zo spoedig mogelijk door te geven aan het gemeentebestuur van de woongemeente. Het registratiesysteem is kwetsbaar, onder andere vanwege de afhankelijkheid van de medewerking van de directies van scholen en van de aanlevering van gegevens door andere gemeenten. In het achterliggende schooljaar is wederom hard gewerkt aan een verdere professionalisering van de administratie en zijn er stappen gemaakt in de digitalisering en verbetering van de werkprocessen.

2.3 Formatie

De uitvoering van de Leerplichtwet valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Op 1 januari 2011 heeft er een herpositionering plaats gevonden, in de verband met de interne reorganisatie. Het team 'Leerplicht en RMC' is verhuisd van cluster Dienstverlening naar cluster Sociale Dienstverlening team Kwaliteit.

Het afgelopen schooljaar heeft er ook een wijziging in de formatie plaatsgevonden. De formatie bestond uit: 4,5 formatie leerplichtambtenaar, 1,5 formatie regionale leerplicht-(plus)ambtenaar en (RMC) trajectbegeleider, 0,7 formatie ondersteuning leerplicht, 1,4 formatie leerlingenadministratie, 1,0 formatie coördinator. Totaal: 9,2 FTE waarvan 1,5 fte uit regionale RMC-middelen.

De 1,0 formatie coördinator is opgeheven en gewijzigd in 1.0 formatie teammanager Kwaliteit.

Per januari 2011 heeft het team ondersteuning gekregen van een interne stagiair. Deze stagiair is tot tenminste april 2012 gedetacheerd in de functie van ondersteuner leerplicht. In juni 2011 is gestart met de werving van een FTE leerplichtambtenaar. In het nieuwe schooljaar zal deze extra capaciteit worden ingezet.

Momenteel hebben vijf medewerkers de BOA-bevoegdheid (BOA = buitengewoon opsporingsambtenaar). Het hebben van BOA-bevoegdheid is een vereiste voor het opmaken van proces-verbaal.

III. KERNGEGEVENS LEERPlicht

3.1 Gegevens

De gemeente Haarlemmermeer heeft 33.489 (33.080^[1]) inwoners in de leeftijdscategorie van vijf tot en met tweeëntwintig jaar.

Het aantal leerplichtigen (vijf tot en met zeventien jaar) bedraagt 25.052 (24.852). Het aantal inwoners in de RMC-leeftijdscategorie bedraagt 8437 (8.228).

De ruim 16.214 (16.000) leerlingen in de basisschoolleeftijd gaan vrijwel allemaal naar de ruim 70 scholen voor (speciaal) basisonderwijs binnen de gemeente.

Naar de Haarlemmermeerse scholen voor voortgezet onderwijs, gaan circa 5.750 (5.826) leerlingen uit de Haarlemmermeer. Veel ouders en leerlingen kiezen voor onderwijs buiten de gemeentegrenzen.

3.2 Leerlingendossiers

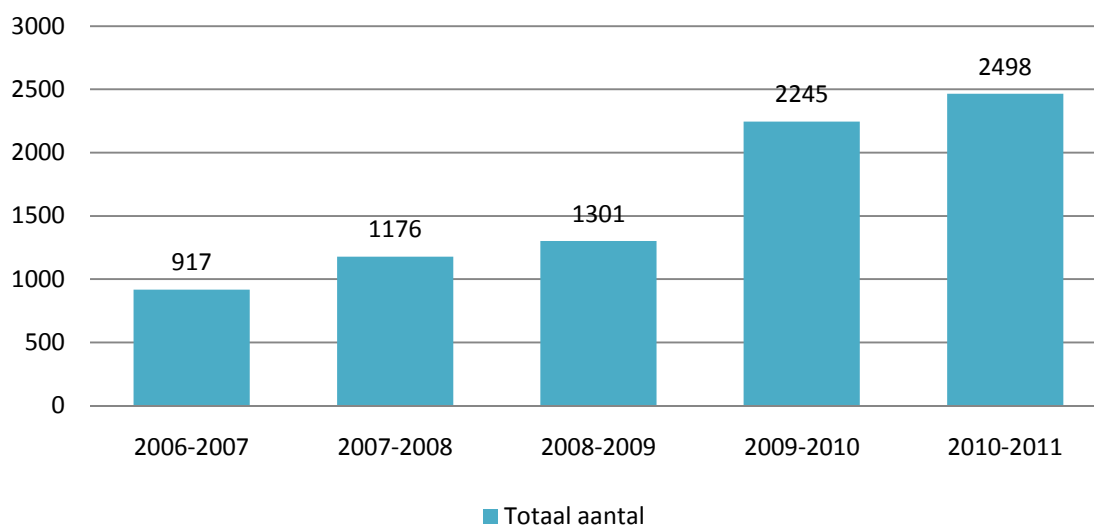
Ten aanzien van het schooljaar 2010 – 2011 is er een lichte stijging ten opzichte van het schooljaar 2009 – 2010 te zien in het aantal in behandeling genomen leerlingendossiers. Het betreft een stijging van 11% van 2245 naar 2498 leerlingendossiers.

Onder leerlingendossiers worden alle zaken verstaan die zijn aangemeld bij team Leerplicht en RMC: van adviesgesprek tot een complex dossier. De verklaring hiervoor ligt deels in de autonome groei van het aantal leerplichtigen dat binnen de gemeente Haarlemmermeer woonachtig is. Ook is door de verdere professionalisering van team Leerplicht de bekendheid met de rol van de leerplichtambtenaar van jaar tot jaar toegenomen. Hierdoor is de melding door scholen verbeterd en de drempel om de leerplichtambtenaren te benaderen voor de diverse partijen verlaagd.

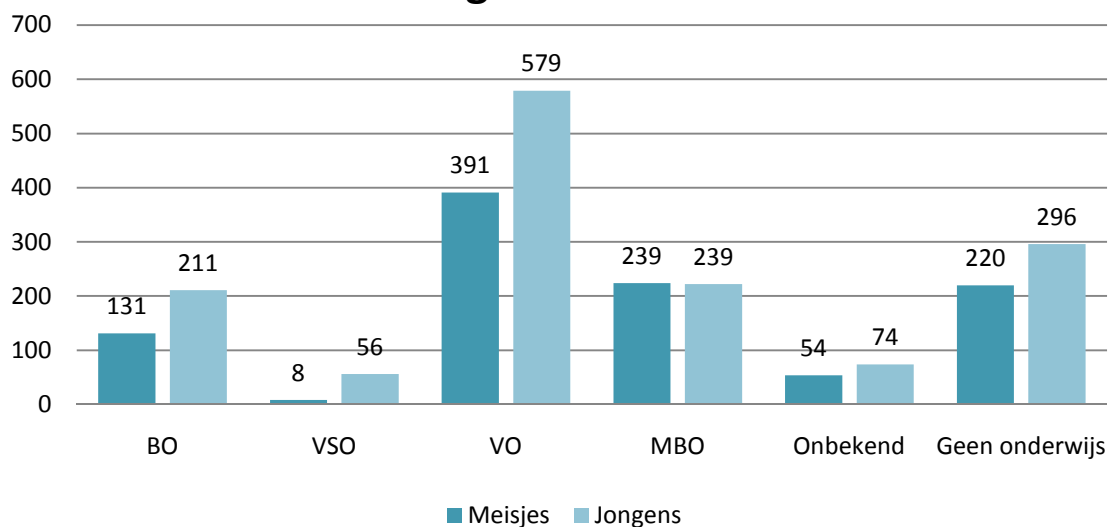
De groei van het aantal dossiers kan ook dit schooljaar worden toegeschreven aan de capaciteitsuitbreiding van de afgelopen jaren en het feit dat team Leerplicht het afgelopen schooljaar op volledige sterkte was. De bereikbaarheid, zichtbaarheid en de mogelijkheid om adequaat en daadkrachtig te handelen is hierdoor opnieuw verbeterd. Daarnaast zijn er voor het tweede jaar preventieve spreekuren op de scholen voor voortgezet onderwijs en MBO gehouden en zijn de mogelijkheden voor registratie van het aantal zaken verbeterd. Ook is een aanzienlijke stijging te zien in het aantal dossiers dat in het verdeeloverleg is besproken. Er is een stijging in het aantal meldingen van leerlingen in de leeftijd van 18 t/m 22 jaar. Dit heeft mede gezorgd voor de verhoging in het aantal geregistreerde leerlingendossiers. Team Leerplicht heeft in dit kader afgelopen schooljaar wederom verschillende acties uitgevoerd om leerplicht beter op de kaart te zetten (zie hiervoor hoofdstuk 5). Deze extra aandacht voor leerplicht heeft zeker bijgedragen aan de groei van het aantal leerlingendossiers.

^[1] (...) zijn de cijfers uit schooljaar 2009 - 2010

Aantal leerlingendossiers 2006-2011

Aantal leerlingendossiers 2010-2011

3.3 Verzuim

Spijbelen ofwel ongeoorloofd schoolverzuim is vaak een van de eerste signalen van problemen en (dreigend) voortijdig schoolverlaten. Vanuit het gegeven dat aan verzuimen van school dieper liggende oorzaken ten grondslag liggen, onderzoekt en behandelt de leerplichtambtenaar in nauwe samenwerking met de school het verzuim. Ook neem de leerplichtambtenaar deel aan de Zorg Advies Teams (ZAT) van de scholen. De deelname aan dit overleg is belangrijk. Deze ZAT's bestaan uit een jeugdarts, een onderwijshulpverlener, afdelingscoördinatoren, mentoren, een zorgcoördinator en een leerplichtambtenaar. Ook Bureau Jeugdzorg en bijvoorbeeld een orthopedagoog nemen deel aan de ZAT binnen het V(S)O.

Wanneer de leerplichtambtenaar een verzuimmelding van de school ontvangt, worden de ouder(s)/ verzorger(s) en/of de leerling door de leerplichtambtenaar uitgenodigd voor een gesprek om achter de reden van het verzuim te komen. De leerplichtambtenaar analyseert voor zover mogelijk de oorzaak van het verzuim en stelt een plan van aanpak op. Indien hiervoor aanleiding is, verwijst de leerplichtambtenaar de leerling door naar een hulpverlenende instantie.

Wanneer geconstateerd wordt dat de leerling doorgaat met spijbelen, wordt deze opnieuw opgeroepen voor een gesprek en wordt er tevens een officiële waarschuwing gegeven. Deze wordt schriftelijk bevestigd en de school krijgt van de correspondentie een afschrift. Indien de leerling niet reageert op de oproep kan de leerplichtambtenaar op huisbezoek gaan. Op het moment dat na de officiële waarschuwing opnieuw wordt geconstateerd dat de leerling doorgaat met spijbelen wordt er proces-verbaal opgemaakt.

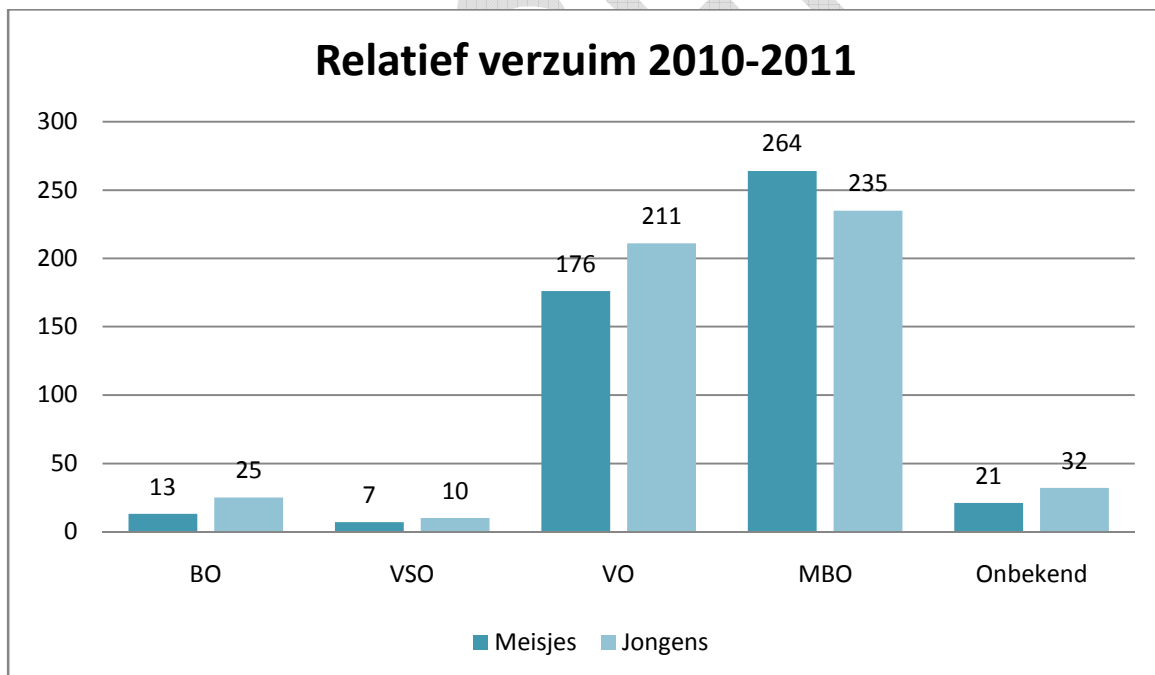
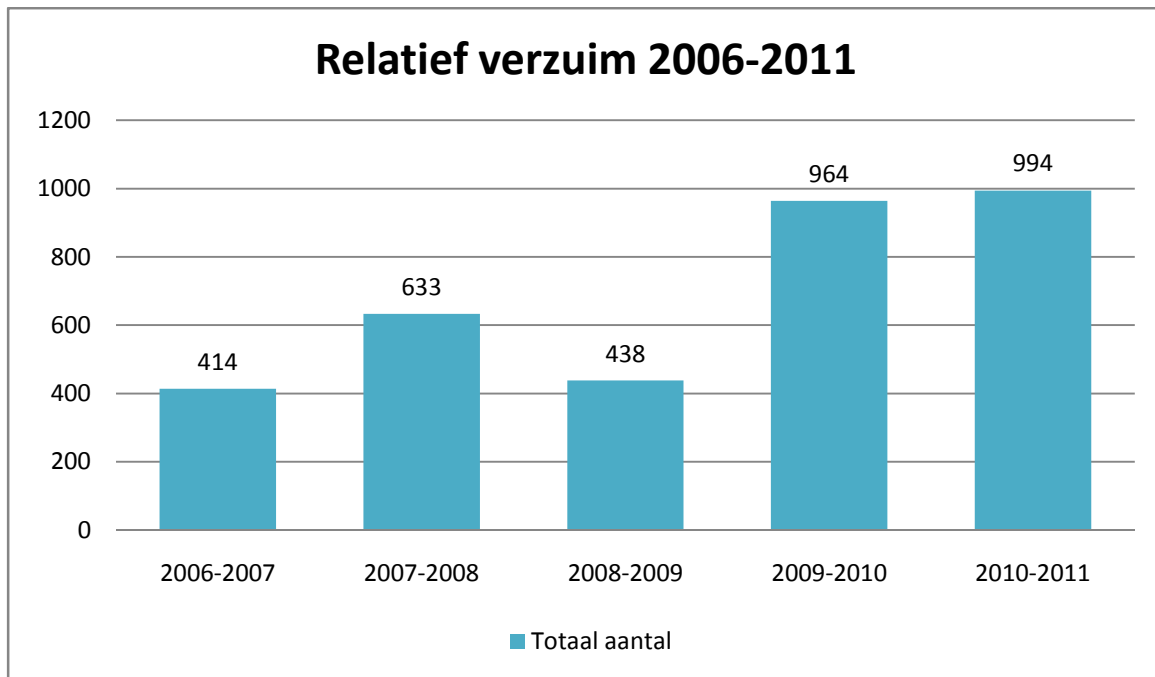
3.3.1 Relatief verzuim

Wanneer een leerling op een school of instelling staat ingeschreven, maar deze niet geregeld bezoekt, is er sprake van relatief verzuim. Vaak gaat het om spijbelen, maar het komt, met name bij jonge leerlingen, nogal eens voor dat ouders hun kind thuishouden of het kind met regelmaat te laat naar school laten gaan. Scholen zijn wettelijk verplicht direct het (vermoedelijk) ongeoorloofd schoolverzuim te melden aan de leerplichtambtenaar van de woongemeente van de leerling als:

- een leerling drie achtereenvolgende schooldagen heeft verzuimd of;
- een leerling gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken meer dan een $\frac{1}{8}$ deel (dit staat gelijk aan ongeveer 16 lessen) van de les- of praktijktijd heeft verzuimd.

Afgelopen schooljaar zijn er meer meldingen van relatief verzuim gedaan, namelijk 994 (972).

Relatief verzuim komt voor in diverse gradaties. Bij relatief verzuim gaat het om scholieren die regelmatig te laat komen of spijbelen. Hierbij kan het gaan om het relatief onschuldige pikken van uurtjes of kiezen voor dingen die leuker gevonden worden dan school, maar in andere gevallen gaat het om heftige zaken en Multi problematiek die de schoolgang belemmeren. Onderzoek door de leerplichtambtenaar leert dat achter de verzuimproblematiek soms een wereld van ellende schuilgaat. Te denken hierbij valt aan (zware) gezinsproblematiek, pedagogisch onmachtige ouders, verslavingsproblematiek, tienerzwangerschappen, leerproblematiek, criminele carrière naast school, financiële problemen, loverboy-problematiek, allerlei vormen van pesten en gepest worden waardoor kinderen zich niet meer veilig voelen, faalangst en andere angststoornissen.

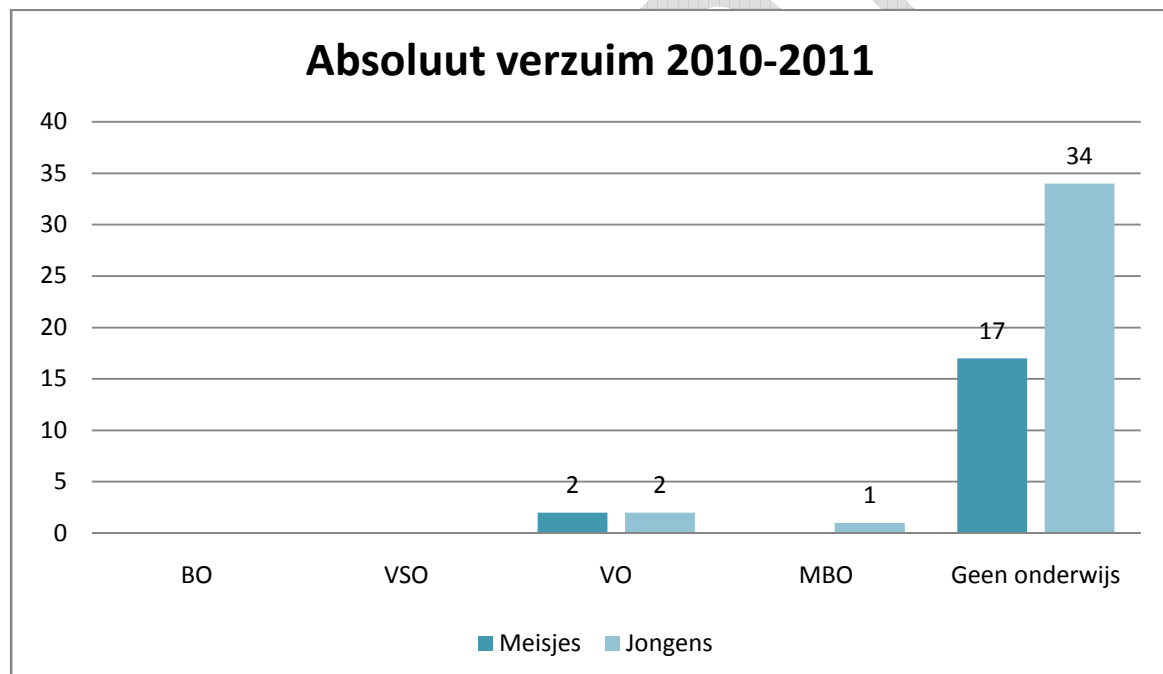
3.3.2 Absoluut verzuim

Wanneer een leerling niet bij een school of instelling staat ingeschreven spreken we van absoluut verzuim. De leerlingenadministratie registreert de inschrijvingen van leerplichtige leerlingen en niet leerplichtige leerlingen (vierjarigen en jongeren tot drieëntwintig jaar zonder startkwalificatie). Onder andere ten gevolge van schoolwisselingen is het soms niet van alle leerlingen bekend naar welke school ze gaan. Naar aanleiding van de controle worden de ouder(s)/verzorger(s) van die groep leerlingen per brief benaderd. Indien hierop niet

wordt gereageerd legt de leerplichtambtenaar een huisbezoek af. In het verleden werd twee maal per jaar deze intensieve controle op absoluut verzuim uitgevoerd.

Echter in de afgelopen schooljaren heeft de gemeente Haarlemmermeer in samenwerking met Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) (voorheen Informatie Beheer Groep) verbeteringen doorgevoerd in de digitalisering en automatisering van de administratie van de in- en uitschrijvingen van leerlingen uit het voortgezet onderwijs en MBO. Daardoor voeren wij deze controles inmiddels maandelijks uit. Feitelijk betekent dit dat een leerling tegenwoordig niet langer dan een maand onopgemerkt niet op een school kan staan ingeschreven. Komend schooljaar worden de in- en uitschrijvingen van leerlingen uit het basisonderwijs gedigitaliseerd.

Het afgelopen schooljaar zijn er door de leerplichtambtenaren 56 (96) zaken van vermoedelijk absoluut verzuim opgepakt. Van deze zaken is er in 2 (0) gevallen overgegaan tot het opmaken van een proces-verbaal. De daling van het vermoedelijk absoluut verzuim heeft te maken met de verbeterde koppeling tussen de verschillende systemen en daarnaast de inzet van de leerling-administratie richting scholen om tijdig informatie aan te leveren.

3.3.3 Luxe verzuim

Vakantie opnemen buiten de schoolvakantie is niet toegestaan, tenzij er door de specifieke aard van het werk van (één van de) ouders geen enkele mogelijkheid in een schooljaar bestaat om een gezinsvakantie te vieren. De directeur van een school mag in dat geval ten hoogste één keer per jaar maximaal 10 dagen verlof toekennen. In twijfelsituaties overleggen schooldirecteuren of ouders met enige regelmaat met de leerplichtambtenaar.

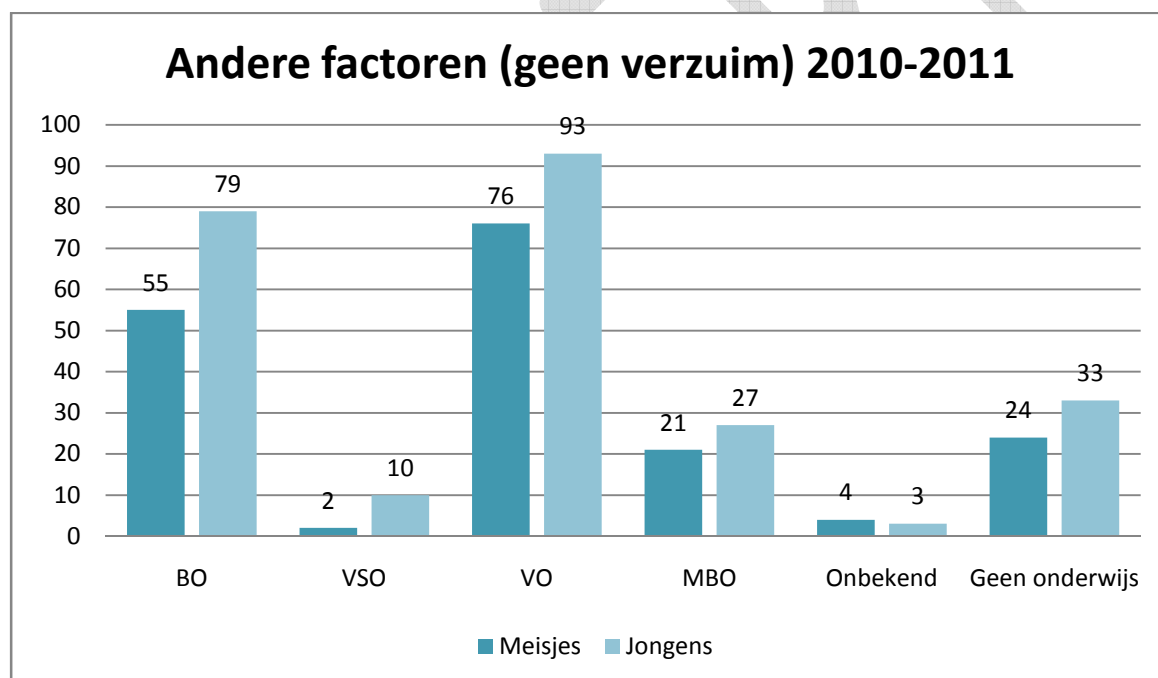
Het afgelopen schooljaar hebben de leerplichtambtenaren 121 (65) keer te maken gekregen met een melding van vermoedelijk luxe verzuim of overleg met schooldirecteuren en/of ouders gehad over verzoeken voor extra vakantie. Leerplicht heeft het vermoeden dat het aantal meldingen van luxe verzuim mede is gestegen door de aandacht die aan dit onderwerp is gegeven en de sterk verbeterde informatievoorziening aan scholen dit verzuim bij de leerplichtambtenaren te melden.

Wanneer ouders zonder toestemming van de directeur van de school hun kind(eren) toch meenemen op vakantie, is er sprake van vermoedelijk ongeoorloofd schoolverzuim. De directeur is dan verplicht melding te doen aan de leerplichtambtenaar. Met betrekking tot vorig schooljaar is uiteindelijk tegen de ouder(s)/verzorger(s) van 17 (20) kinderen om deze reden proces-verbaal opgemaakt.

De daling van het aantal processen-verbaal is te verklaren door het verzoek van het Openbaar Ministerie om bij één dag luxe verzuim niet over te gaan tot het opmaken van een proces-verbaal, maar een officiële waarschuwing te verzenden. Dit schooljaar zijn er 35 (officiële) waarschuwingen verzonden.

3.3.4 Andere factoren (geen verzuim)

De leerplichtambtenaren hebben regelmatig te maken met ouders, leerlingen of scholen waarbij het (nog) niet direct ging om verzuim door leerlingen, maar om bemiddeling, advies en/of preventieve acties. In 427 (380) dossiers is opgenomen dat de melding geen verzuim betrof. Om verschillende redenen hebben ouders, leerling of school contact gezocht met de leerplichtambtenaar. Door bemiddeling, consultatie en advies van de leerplichtambtenaren wordt geprobeerd te voorkomen dat leerlingen gaan verzuimen of uitvallen. Wij vinden het positief dat er zeer regelmatig op deze adviserende en bemiddelende rol van de leerplichtambtenaar een beroep wordt gedaan. De groeiende bekendheid van de leerplichtambtenaar in de gemeente Haarlemmermeer is het directe effect van de aandacht die er de afgelopen jaren aan gegeven is. Verwacht wordt dat deze stijging een preventieve werking heeft in de strijd tegen schoolverzuim en voortijdig schooluitval.

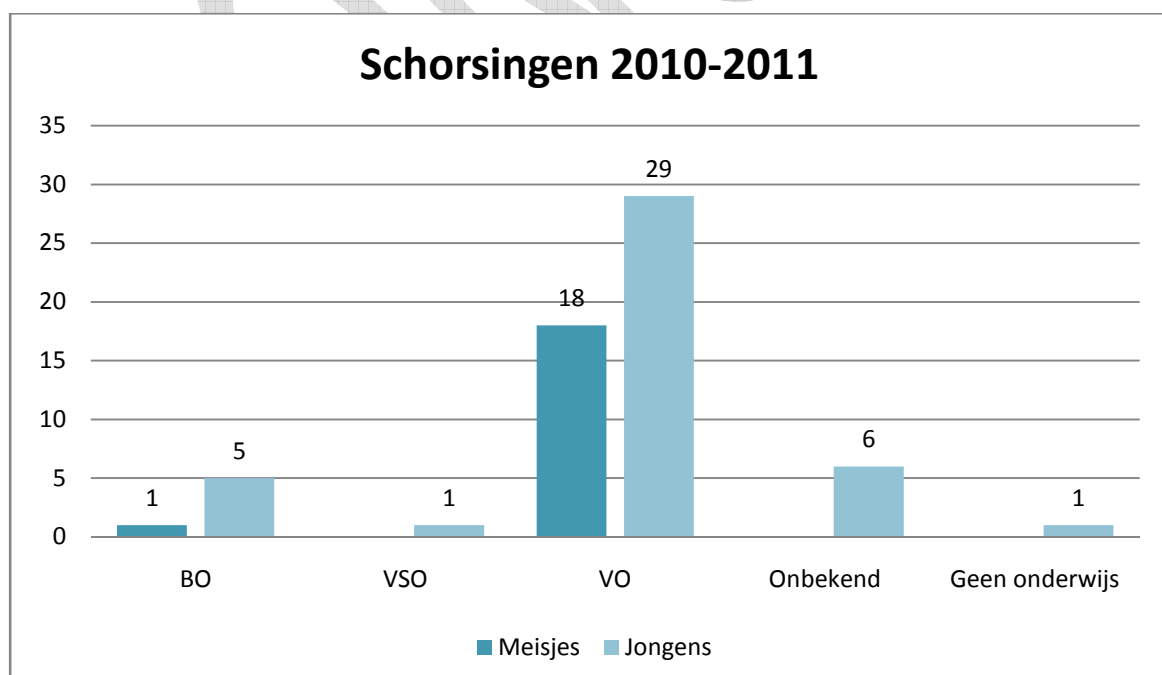
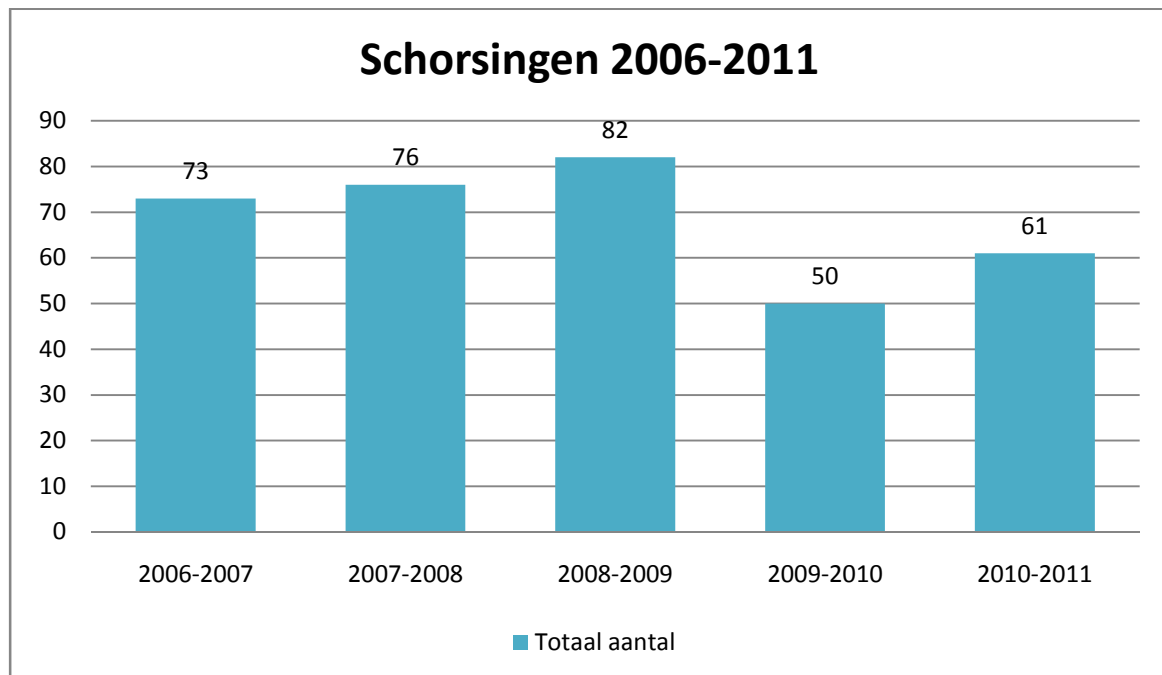
3.4 Schorsingen

Wanneer een leerling zich niet voegt naar de regels van de school kan het schoolbestuur in bepaalde gevallen overgaan tot een schorsing. Aanleiding voor een schorsingsbesluit kan zijn:

- bedreiging of geweldpleging door leerling, ouder of verzorger;
- herhaalde les-/ordeverstoring;
- wangedrag tegenover docenten en/of medeleerlingen;
- diefstal, beroving, afpersing;
- gebruik van alcohol of drugs tijdens schooltijden;
- handel in drugs of gestolen goederen;
- in bezit zijn van wapens of vuurwerk.

Er zijn het afgelopen schooljaar 61 (50) meldingen van schorsingen geweest.

De leerplichtambtenaar hoeft niet per definitie te interveniëren bij een schorsing. De wettelijke verantwoordelijkheid ligt namelijk bij de school en de onderwijsinspectie. Anders dan bij een verwijdering zijn de scholen dan ook niet verplicht om een schorsing melden aan de leerplichtambtenaar. Team leerplicht stelt dit echter wel op prijs. Zowel scholen als ouders doen regelmatig een beroep op de specifieke kennis van de leerplichtambtenaar op dit terrein en de leerplichtambtenaar wordt regelmatig gevraagd door ouders of school om als bemiddelaar op te treden vanuit haar neutrale positie. Hetzelfde geldt voor de rol van de leerplichtambtenaar bij verwijderingen.

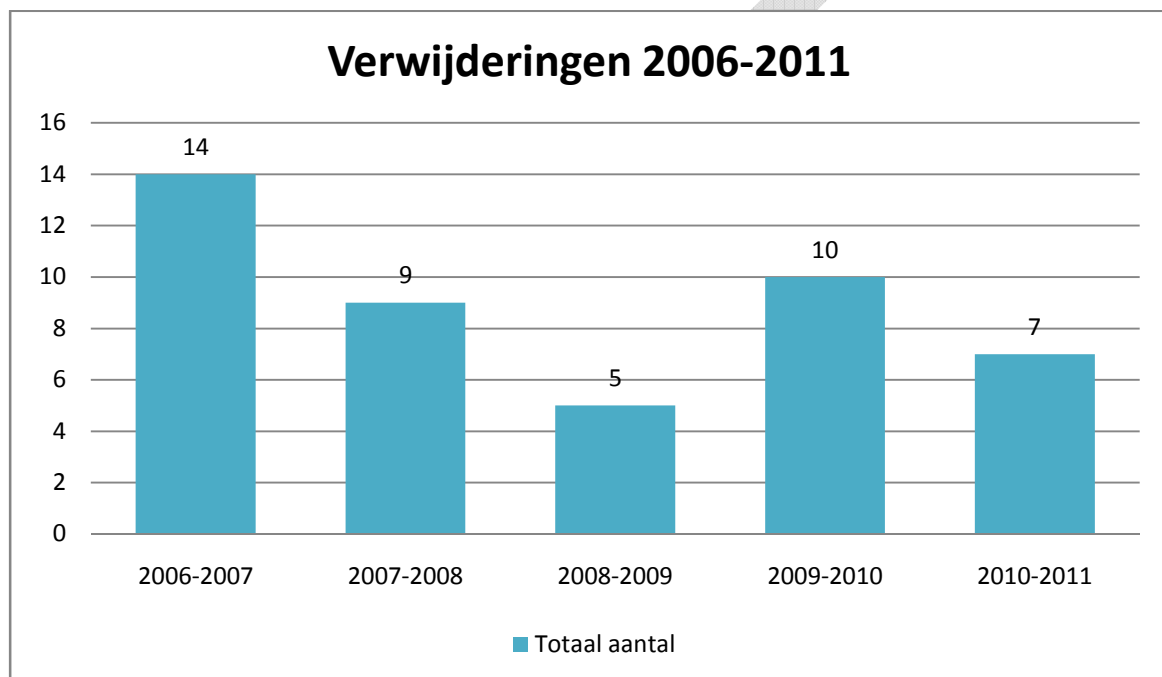

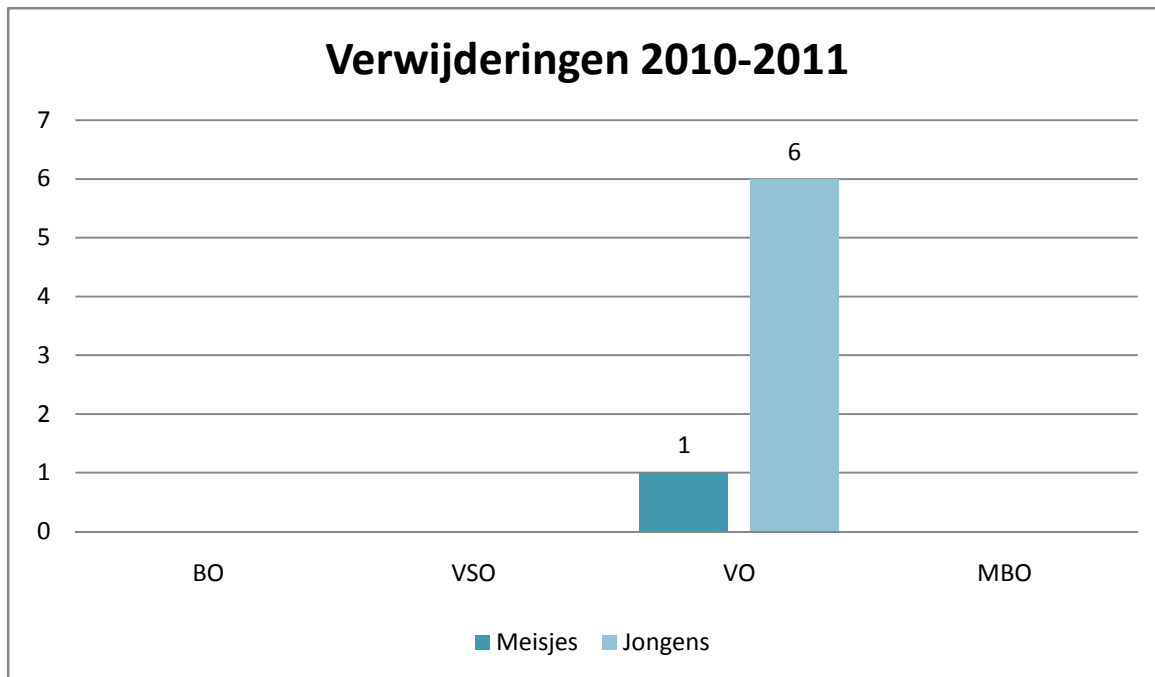
3.5 Verwijderingen

Dit schooljaar zijn er 7 (10) meldingen gedaan van schorsing gevolgd door verwijdering. In 6 gevallen ging het om jongens en in 1 geval om een meisje.

De scholen zijn wettelijk verplicht verwijdering bij zowel de onderwijsinspectie als bij de leerplichtambtenaar schriftelijk te melden. Daarnaast ligt er een inspanningsverplichting bij de school om de verwijderde leerling op een andere school te herplaatsen. Verwijdering wordt alleen in uiterste noodzaak als middel gehanteerd.

De scholen voor basisonderwijs en beroepsonderwijs hebben een inspanningsverplichting van acht weken, waarbij aantoonbaar moet worden gemaakt dat de school zich daadwerkelijk heeft ingespannen om de verwijderde leerling op een andere school te herplaatsen. Scholen voor voortgezet onderwijs mogen een leerling pas verwijderen wanneer er een andere school gevonden is (gedwongen schoolwisseling).

3.6 Samenwerking met Justitie en het proces-verbaal

De Leerplichtwet kent de mogelijkheid om bij overtreding, via een proces-verbaal, de Officier van Justitie in te schakelen. Overleg tussen de leerplichtambtenaar en het Openbaar Ministerie is noodzakelijk om het beoordelen van zaken te kunnen toetsen aan het oordeel van het Openbaar Ministerie, teneinde een betere kwaliteit van de processen-verbaal te bewerkstelligen. De gemeente Haarlemmermeer valt onder het arrondissementsparket Haarlem.

Gaat het spijbelen na alle inspanningen van de school, de hulpverlenende instanties en de leerplichtambtenaar onverminderd door en blijft er geen andere optie over, dan gaat de leerplichtambtenaar over tot het opmaken van een proces-verbaal. Indien het een leerling van twaalf jaar of ouder betreft, wordt dit proces-verbaal ook naar de Raad voor de Kinderbescherming gestuurd die daarop een onderzoek start.

Een proces-verbaal tegen een leerling kan leiden tot het opleggen van een taakstraf in de vorm van een leerstraf, een Maatregel Hulp en Steun, of een ondertoezichtstelling met eventueel een machtiging tot uithuisplaatsing. Een proces-verbaal gericht tegen de ouders kan resulteren in een geldboete of hechtenis.

Er zijn 30 (14) processen-verbaal opgemaakt naar aanleiding van relatief verzuim. Deze zijn opgemaakt in verband met verregaande zorgen betreffende de jongere of het kind.

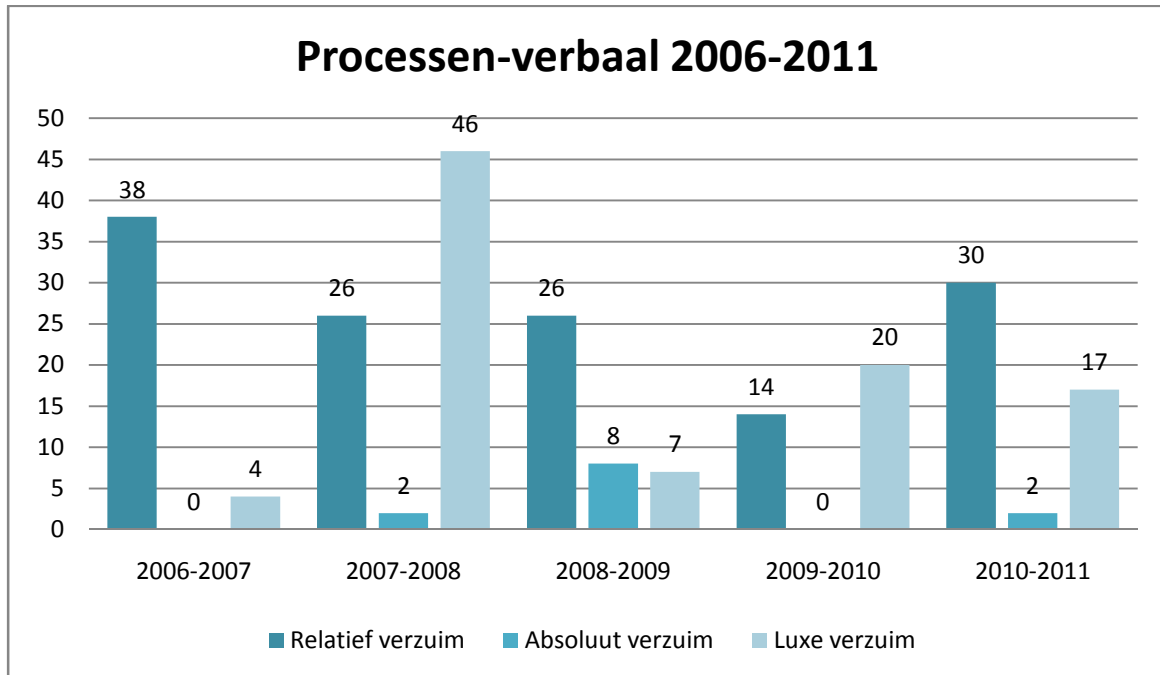
In 17 (20) gevallen is er proces-verbaal opgemaakt tegen ouder(s)/verzorger(s) wegens het zogeheten luxe verzuim. Zij hebben hun kinderen ongeoorloofd van school gehouden in verband met bijvoorbeeld een vakantie.

Er zijn 2 (vorig jaar geen) proces-verbaal opgemaakt wegens absoluut verzuim.

Leerplichtambtenaren maken de afgelopen schooljaren meer processen-verbaal op dan in de jaren daarvoor. Dat is met name toe te schrijven aan het feit dat de verbeterde bezetting van team Leerplicht het mogelijk maakt de tijdsintensieve handhavingkant beter op te pakken.

Daarnaast speelt vanzelfsprekend ook de toename van het aantal leerplichtigen binnen de gemeente Haarlemmermeer en het aantal leerlingendossiers een rol. Nu de leerplichtambtenaren met steeds meer zaken te maken krijgen, neemt ook het aantal processen-verbaal dat opgemaakt moet worden, toe.

Er zijn opnieuw positieve stappen gezet in de samenwerking met het Openbaar Ministerie en de Raad voor de Kinderbescherming. De leerplichtambtenaren hebben een groot gedeelte van het schooljaar deelgenomen aan het verdeeloverleg en Justitieel Casusoverleg in het veiligheidshuis. Hierin worden alle jongeren voordat zij een justitieel traject in gaan multidisciplinair besproken. Er zijn in de afgelopen periode 273 (108) leerlingen besproken. Dit is een behoorlijke stijging ten opzichte van vorig jaar. Deze behoorlijke stijging is te verklaren doordat het verdeeloverleg het vorige schooljaar halverwege het schooljaar is gestart.

IV. VRIJSTELLING EN VERLOF

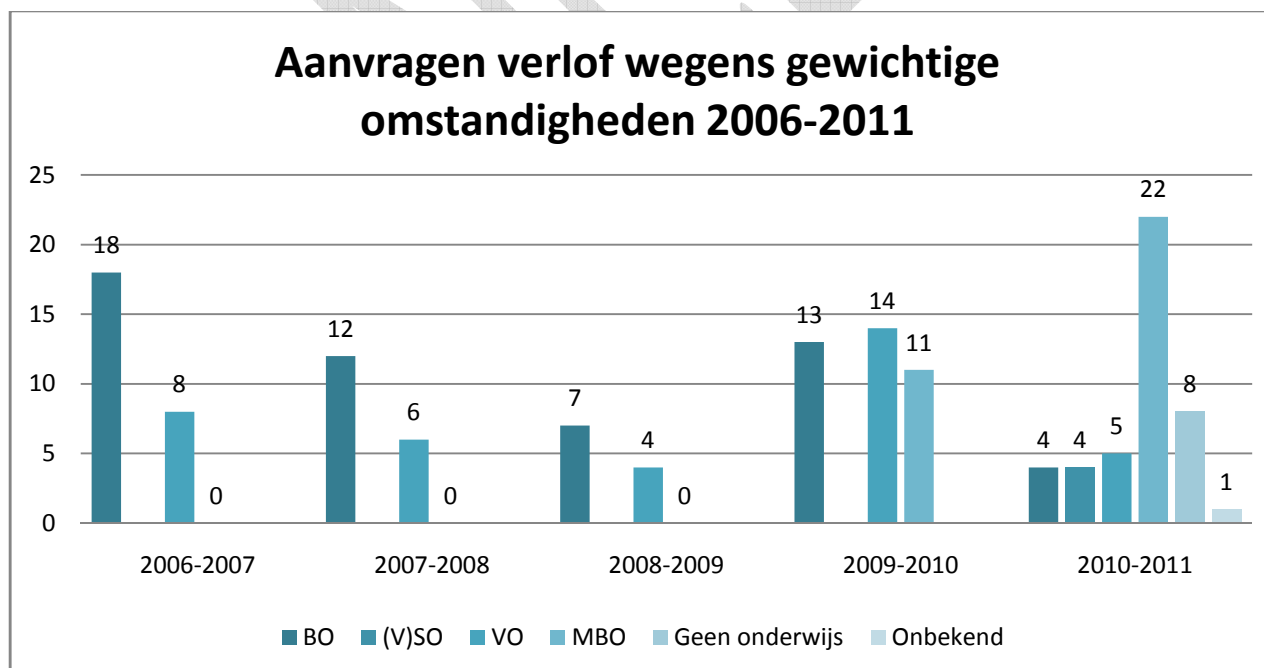
Op grond van de Leerplichtwet zijn er diverse situaties waarin ouders zijn vrijgesteld van de verplichting om hun kind(eren) op een school in te schrijven. Het gaat daarbij om lichamelijke en/of psychische ongeschiktheid om onderwijs te volgen, bezwaar tegen de richting van het onderwijs, het reeds bezoeken van een school buiten Nederland of verblijf in een gezin dat een trekkend bestaan leidt. Daarnaast zijn er een aantal andere gevallen waarin ouders in overleg met de schooldirectie een beroep kunnen doen op vrijstelling van de verplichting hun kind naar school te laten gaan. Voorbeelden van zulke omstandigheden zijn (familie)omstandigheden als ziekte, bepaalde sociaal-medische indicaties, huwelijk, overlijden, jubilea en vervulling van plichten voortvloeiend uit godsdienst of levensovertuiging. Afhankelijk van de aard en/of duur van de vrijstelling is toestemming nodig van de directie van de school of van de leerplichtambtenaar.

4.1 Beroep op vrijstelling wegens "andere gewichtige omstandigheden"

Voor 'andere gewichtige omstandigheden', zoals de wettelijke terminologie luidt, kan een beroep op vrijstelling worden gedaan. Het verlenen van verlof is mogelijk voor een wettelijke verplichting, verhuizing, huwelijk of ernstige ziekte bij bloed of aanverwanten tot en met derde graad, bij ambtsjubileum en huwelijksjubileum van ouders of grootouders. En verder voor een naar het oordeel van de schooldirectie belangrijke reden, met uitzondering van vakantieverlof. De schooldirectie mag verlof verlenen tot een periode van maximaal tien schooldagen.

Gaat het om een periode van meer dan tien schooldagen, dan beslist de leerplichtambtenaar van de woongemeente. Dit gebeurt altijd na contact met de schooldirectie van de desbetreffende school.

In het schooljaar 2010 – 2011 zijn er 44 (38) vrijstellingen voor verlof wegens "andere gewichtige omstandigheden" afgegeven.

4.2 Vervangende leerplicht

In een aantal situaties is het noodzakelijk om op basis van een zogenaamd alternatief toekomstplan vrijstelling van de Leerplichtwet te verlenen. Indien een jongere van veertien jaar of ouder niet langer geschikt wordt geacht volledig dagonderwijs aan een school te kunnen volgen, biedt de Leerplichtwet hierin mogelijkheden. In

overleg met de ouder(s)/verzorger(s) en de directie van de school kan er een aangepast programma worden aangeboden, dat naast algemeen vormend onderwijs ook praktijkonderwijs omvat.

Een aantal VMBO scholen bieden in dit kader zogenaamde leerwerktrajecten aan, deze dienen gemeld te worden aan de leerplichtambtenaar. Op grond van de vervangende leerplicht (artikel 3a en 3b van de Leerplichtwet) is er dit jaar 2 (1) keer een vrijstelling verleend.

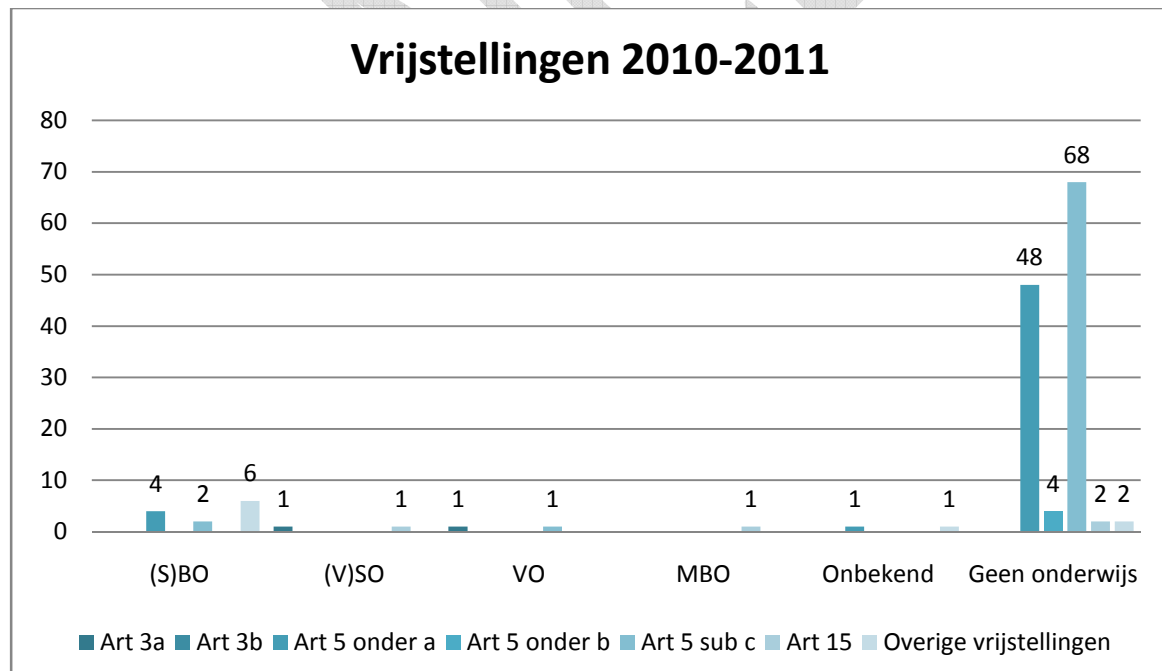
4.3 Vrijstelling van de Leerplichtwet

Dit schooljaar is er 4 (2) keer vrijstelling verleend wegens het volgen van ander onderwijs (artikel 15 van de Leerplichtwet). Het lage aantal vrijstellingen van de afgelopen schooljaren is mogelijk toe te wijzen aan het feit dat er sinds schooljaar 2007 - 2008 geen partiële leerplicht meer is en dat scholen veel meer vrijheid hebben om bijvoorbeeld zelf leerwerktrajecten in te zetten om een jongere op een andere wijze zijn of haar startkwalificatie te laten behalen.

Leerplichtige leerlingen die in de gemeentelijke basisadministratie zijn opgenomen, maar in het buitenland naar school gaan zijn ook bij ons bekend. Dit is een gevolg van een verbetering van de leerlingenadministratie en van onze actieve controles. Wanneer de schoolverklaringen zijn ontvangen, wordt aan deze leerlingen een vrijstelling verleend. Rondom deze leerlingen vindt een gegevensuitwisseling plaats met de Sociale Verzekeringsbank. Nu bezoeken 71 (94) kinderen uit de gemeente Haarlemmermeer een buitenlandse school.

Het afgelopen schooljaar is er 53 (53) keer vrijstelling verleend op basis van psychische en/of lichamelijke gronden (artikel 5 onder a). Een groot deel van deze leerlingen gaat naar een Medisch Kinderdagverblijf (MKD). Dit jaar kreeg de groep leerlingen die een MKD bezoekt een vrijstelling voor het leven.

Het totaal aantal vrijstellingen dat in het schooljaar 2010 – 2011 door leerplicht is verleend ligt op 143.

V. WERKWIJZE EN ACTIES LEERPLICHTAMBTENAAR

5.1 De campagne leerplicht en RMC

De gemeente Haarlemmermeer is op 10 april 2008 begonnen met een campagne om leerplicht en RMC meer op de kaart te zetten. Het afgelopen schooljaar is er verder vervolg gegeven aan deze campagne. De ondernomen stappen in de campagne waren onder andere de Dag van de leerplicht, het houden van preventieve spreekuren op scholen voor voortgezet onderwijs en MBO en de screening van 18 t/m 22 jarigen.

5.2 Landelijke Dag van de Leerplicht 17 maart 2011

Gemeente Haarlemmermeer heeft ook dit jaar actief deel genomen aan de Dag van de Leerplicht. Het thema was: 'school? Bekijk het eens anders!'. Op 17 maart werd er een debat en informatiemarkt georganiseerd voor leerlingen uit het vmbo. Het Haarlemmermeer Lyceum en het Hoofdvaart College hebben actief mee gedaan. Wethouder J.C.W. Nederstigt was voorzitter van het debat. Het thema van het debat was 'het RECHT om te leren'. Raadsleden hebben vooraf op school debatlessen verzorgd voor de deelnemende leerlingen. Aansluitend was er een informatiemarkt voor de bijna afgestudeerde vmbo'ers waar leerlingen van ROC Airport, Schiphol College en het Nova College leerlingen en ouder(s) informeerden over hun mogelijkheden op het MBO.

Het scholierendebat was een succes. De opkomst van de debaters en toeschouwers was groot. De informatiemarkt bleek helaas minder succesvol. Hoewel de MBO-scholen uit de Haarlemmermeer tijd en energie hebben gestoken in het inrichten van kramen en het verschaffen van de nodige informatie, was de opkomst minimaal. Voor de organisatie van deze dag is intensief samengewerkt met de Raadsgriffie van de gemeente Haarlemmermeer. Er was een grote betrokkenheid vanuit verschillende scholen VO en MBO.

5.3 Luxeverzuim

Scholen hebben regelmatig het probleem aangekaart van kinderen en ouder(s)/verzorger(s) die vakantie buiten de schoolvakanties opnemen. Dit niet toegestane verlof vindt vooral plaats op de dagen aansluitend op een schoolvakantie om zodoende de vakantie te verlengen en/of kosten te besparen. In overleg met de scholen binnen de gemeente Haarlemmermeer is in 2008 besloten om actie tegen dit zogeheten luxeverzuim te voeren.

In aansluiting op de luxe verzuim acties van 2008-2009 is het afgelopen schooljaar opnieuw besloten om geen grote acties rondom het luxe verzuim te organiseren, maar zorg te dragen voor voldoende (extra) bezetting voor en na iedere schoolvakantie. Zo was het mogelijk om bij elke gemelde leerling een huisbezoek af te leggen. Het Openbaar Ministerie heeft het afgelopen schooljaar een nieuwe werkwijze ingevoerd. Bij één dag luxe verzuim wordt er geen proces-verbaal meer opgemaakt, maar een officiële laatste waarschuwing gegeven. Bij recidive wordt wel overgegaan tot het opmaken van proces-verbaal.

5.4 Samenwerking leerplicht met Halt

Leerplicht is in het schooljaar 2009-2010 gestart met een samenwerking met Halt. Dit jaar is opnieuw de samenwerking voortgezet. De leerplichtambtenaren kunnen spijbelaars naar Halt verwijzen voor een taakstraf. Door jongeren een taakstraf (werk en/of leerstraf) bij Halt te laten uitvoeren, hopen we dat hun verzuimgedrag wordt gecorrigeerd. Het is een extra middel voor leerplicht om het schoolverzuim in de gemeente meer preventief aan te pakken. Dit schooljaar is 9 (0) keer naar HALT doorverwezen. In deze 9 gevallen is er in overleg met de leerling en ouders voor gekozen een HALT traject aan te gaan in plaats van een proces-verbaal.

5.5 Handboek leerplicht en RMC voor scholen en ketenpartners

In 2008 is het Haarlemmermeers handboek leerplicht en RMC voor scholen en ketenpartners gepresenteerd en verzonden aan alle scholen en ketenpartners van de gemeente. Het handboek is in samenwerking met de scholen gemaakt. Het is zaak om het handboek up to date te houden. De veranderingen binnen de leerling-administratie, denkende aan de ontwikkelingen binnen DUO, betekenen onder meer dat bepaalde formulieren

en daarbij behorende uitleg niet meer actueel is. Ook is het zaak de mogelijkheid tot digitalisering van het handboek verder uit te werken. De leerplichtambtenaren hebben dit schooljaar opnieuw aandacht gevraagd voor het handboek door middel van een bezoek aan de scholen.

5.6 Zorg Advies Teams (ZAT)

Alle Haarlemmermeerse scholen voor voortgezet onderwijs en MBO hebben een Zorg Advies Team. Deze Zorg Advies Teams bestaan bijvoorbeeld uit een jeugdarts, een orthopedagoog, een onderwijshulpverlener, mentoren, afdelingscoördinatoren en een leerplichtambtenaar. In deze commissie worden die leerlingen besproken die op een of andere manier aanleiding geven tot zorg. Het gaat dus niet altijd om een leerling die van school verzuimt of dreigt te verzuimen. De doelstelling van het zorg advies team is vroegtijdig de knelpunten bij leerlingen te signaleren om vervolgens gezamenlijk naar een oplossing zoeken.

Hoewel het bijwonen van deze ZAT's op de diverse scholen een flinke tijdsinvestering vraagt, geven de leerplichtambtenaren hier hoge prioriteit aan. Dit vanwege de preventieve en/of vroeg-curatieve mogelijkheden voor de leerling, die deze vorm van samenwerking biedt. Ook ontstaat er door goede afspraken met de GGD meer grip op veelvuldig ziekteverzuim van leerlingen.

5.7 Leerlingvolg- en registratiesysteem

Voor de uitvoering van de taken van het team Leerplicht/RMC is de registratie van de benodigde gegevens van wezenlijk belang.

Het afgelopen schooljaar is het op het bevolkingsregister aangesloten "Civision Onderwijs" als leerlingvolg- en administratiesysteem opnieuw verder geprofessionaliseerd. Deze verdere verbetering van het registreren en het registratiesysteem maakt het mogelijk steeds meer en betrouwbaardere informatie te verzamelen, verbanden te leggen, rapportages te maken en trends waar te nemen. Het afgelopen jaar zijn er wederom verbeteringen doorgevoerd met het digitaal inlezen van schoolgegevens zoals de verzuimgegevens van leerlingen uit het verzuimloket. Alle school en diploma gegevens van het voortgezet en MBO onderwijs worden digitaal ingelezen. Het grote voordeel hiervan is dat deze gegevens niet meer handmatig door de leerlingenadministratie hoeven te worden verwerkt. Op dit moment lopen de voorbereidingen voor het digitaal inlezen van de gegevens van het basisonderwijs en speciaal onderwijs.

5.8 Het verzuimloket

Vanaf 1 augustus 2009 mogen de scholen het schoolverzuim van leerlingen niet meer bij de gemeente melden. Dit moeten de scholen centraal melden via het "verzuimloket" van DUO. DUO zet deze verzuimmeldingen vervolgens uit naar de woongemeenten. Een groot voordeel van deze ontwikkeling is dat de scholen nog maar één punt hebben waar zij moeten melden in plaats van aan de verschillende woongemeenten. Dit geldt nog niet voor basisonderwijs en speciaal onderwijs. Dit schooljaar hebben allen scholen in de Haarlemmeer verzuim gemeld via het verzuimloket.

5.9 Screening VSV'ers

Eind december is een screening van de voortijdig schoolverlaters uit de Haarlemmeer gehouden. Alle jongeren in de leeftijd van 18 tot en met 22 jaar, die volgens onze administratie nog niet in het bezit zijn van een startkwalificatie, zijn benaderd met het verzoek om aan te geven wat hun dagbesteding is. Tevens is er trajectbegeleiding geboden om deze jongeren te begeleiden, zodat er alsnog een startkwalificatie behaald wordt. Naast het doel om over een actueel beeld van deze groep te beschikken, willen we met deze screening ook een start maken om maandelijks de nieuwe voortijdig schoolverlaters in kaart te brengen en actief te stimuleren alsnog een startkwalificatie te behalen. Dit is een initiatief van de gemeente Haarlemmeer, de rest van de (RMC-)regio voert deze screeningsactie niet uit.

Tot voor kort bleek het niet eenvoudig om met het huidige leerling volg- en administratiesysteem voortijdig schoolverlaters goed te kunnen registreren om vervolgens rapportages en vervolgacties te ondernemen. Met

aanpassingen in het systeem en de werkprocessen is een grote stap gemaakt om een goed beeld te krijgen van de dagbesteding van jongeren binnen de gemeente Haarlemmermeer zonder startkwalificatie. Ook is door deze actie een behoorlijke stijging waargenomen in het aantal aanmeldingen voor trajectbegeleiding.

Bij de leerplicht en RMC registratie van de gemeente Haarlemmermeer zijn momenteel 948 leerlingen zonder startkwalificatie waarvan de dagbesteding niet bekend is. Een gedeelte hiervan bestaat uit nieuwe vsv-ers (uitgevallen in het schooljaar 2010-2011) (34) en een gedeelte bestaat uit oude vsv-ers (uitgevallen in het schooljaar 2009-2010 of eerder en nog niet in het bezit van een startkwalificatie) (914). Deze groep heeft al twee maal een mailing ontvangen waarin ouder(s)/verzorger(s) en/of de betreffende leerling is gevraagd om aan te geven welke dagbesteding er is (school, werk, opleiding, hulpverlening, etc.) en of men begeleiding vanuit het RMC wil ontvangen. In totaal hebben 292 jongeren gereageerd, waarvan 57 hebben aangegeven actief vanuit het RMC begeleid te willen worden.

Voor het aankomende schooljaar is wederom de ambitie uitgesproken om een vervolg te geven aan de screenings- en begeleidingswerkzaamheden en deze door te ontwikkelen om zodoende een nog sluitend en actueel beeld te krijgen van deze doelgroep. Dit doen we door middel van huisbezoeken en de inzet van SUWI-net inkijk. Tevens gaan we over tot een maandelijkse screening van de nieuwe vsv-ers.

5.10 Eindspurt Aanval op de Uitval / Zomeroffensief

In de zomermaanden van 2011 vonden de acties 'Eindspurt Aanval op de Uitval' en 'Zomeroffensief' plaats. Beide acties waren er op gericht om extra inspanning te verrichten om nieuwe vsv'ers in beeld te brengen en waar nodig deze vsv'ers nog voor de start van het nieuwe schooljaar te begeleiden naar school en/of werk.

De Eindspurt en het Zomeroffensief waren gezamenlijke actie van de verschillende subregio's van de RMC-regio Agglomeratie Amsterdam. Amsterdam was trekker van de acties. Tijdens de acties zijn medewerkers van gemeente Amsterdam ingezet ten behoeve van huisbezoeken en trajectbegeleiding.

Er zijn 109 nieuwe vsv'ers uit de gemeente Haarlemmermeer meegenomen in de acties. Een groot aantal hiervan is aangeschreven om te achterhalen wat hun dagbesteding en toekomstplannen waren. Een groep van 20 jongeren heeft aangegeven voornemens te zijn volgend schooljaar weer een opleiding te gaan volgen. Bij 27 vsv'ers is een huisbezoek afgelegd, omdat zij niet reageerde op de brieven. In totaal hebben 9 vsv'ers¹ aangegeven trajectbegeleiding te willen. Zij ontvangen inmiddels begeleiding.

De Eindspurt en het Zomeroffensief worden in het najaar van 2011 geëvalueerd. In de aanvraag voor de verlenging van het convenant Aanval op de Uitval worden de zomeractiviteiten meegenomen, waardoor het een vervolg kan krijgen in 2012.

¹ Op het moment van schrijven lopen de acties nog en zijn de cijfers nog niet volledig. Er is gekozen om een overzicht te geven van de stand van zaken op 01-08-2011

5.11 Preventief leerplicht spreekuur

De preventieve leerplichtsprekuren op scholen zijn het afgelopen schooljaar voor het tweede jaar gegeven. De spreekuren zijn gehouden op scholen in het VO en MBO in de Haarlemmermeer. De volgende scholen hebben gebruik gemaakt van het spreekuur: De KSH, het Haarlemmermeerlyceum, het HVC, het ROC van Amsterdam Airport en het Nova College (zowel het op VAVO als het MBO).

Het doel van het spreekuur was dit jaar opnieuw drieledig, namelijk: signaal verzuim in een vroeg stadium aanpakken, zichtbaarheid van leerplicht in het onderwijs vergroten en meer kennis over leerplicht bij scholen.

De verschillende scholen hebben goed gebruik gemaakt van de preventieve leerplichtsprekuren. Een kanttekening is dat gemelde leerlingen soms al dusdanig verzuimden dat het preventieve karakter niet meer van toepassing was. Deze leerlingen hadden gemeld moeten worden via het verzuimloket. De aanwezigheid van de leerplichtambtenaar op school scheidt de mogelijkheid om vragen te stellen en meer laagdrempelig met elkaar in contact te komen. Leerplicht wordt hierdoor een stuk 'zichtbaarder'.

In totaal zijn er in het afgelopen schooljaar 345 (384) leerlingen tijdens het leerplichtspreekuur gesproken. Van deze leerlingen zijn 220 (273) woonachtig in de gemeente Haarlemmermeer en 125 (111) leerlingen woonachtig buiten de gemeente. Van de 345 meldingen gaven 107 verzuimmeldingen aanleiding voor een onderzoek.

Vorig jaar is er een uitgebreide evaluatie gehouden onder scholen. Dit jaar is bij de leerlingen woonachtig in de Haarlemmermeer onderzocht of het preventieve leerplichtspreekuur een effectief middel is in de bestrijding van ongeoorloofd schoolverzuim. Dit wijst uit dat het spreekuur een positief effect heeft op het terugdringen van verzuim. Ruim 60% van de leerlingen is volgens de administratie van de scholen niet meer gaan verzuimen na het preventieve gesprek met de leerplichtambtenaar. Volgend schooljaar wordt het spreekuur op de scholen daarom opnieuw door de gemeente aangeboden.

	Aantal 2010-2011	% 2010-2011	% 2009-2010
Recidive gemeld bij leerplicht	15	14	22.0
Recidive niet gemeld bij leerplicht	25	23.4	5.5
Geen verzuim na spreekuur	68	62.6	54.2
Onbekend	n.v.t	n.v.t.	18.3
Totaal	107	100%	100%

Er is een stijging waarneembaar in het aantal gesproken buitenleerlingen tijdens de preventieve spreekuren op het MBO. Dit betekent een behoorlijke inspanning voor de leerplichtambtenaren. Op regionaal niveau moet worden besproken hoe we hier in de toekomst mee omgaan.

De volgende aandachtspunten moeten worden meegenomen bij het voortzetten van het spreekuur:

- Verwezenlijken van extra aandacht en kennis over leerplicht binnen de scholen. Wat is de rol van de leerplichtambtenaar, wat zijn de processen na bijvoorbeeld een proces verbaal, wat is de meerwaarde van een gesprek met de leerplichtambtenaar? Bij steeds meer medewerkers van de school wordt dit beeld duidelijk, maar vooral bij degenen die een rol hebben bij het melden. Bij medewerkers van de school die geen direct contact hebben met de leerplichtambtenaar is dit nog onvoldoende.
- Werken aan de zichtbaarheid van leerplicht bij docenten en andere medewerkers van school. Bij een aantal scholen is extra aandacht vanuit de leerplichtambtenaar gewenst. Hierbij moet gedacht worden extra aandacht voor het spreekuur en dat ook leerkrachten, teamleiders en andere medewerkers voor informatie/advies langs kunnen komen en/of leerlingen in kunnen plannen.
- Tijdig en op de juiste wijze melden van verzuim (het spreekuur is alleen voor signaalverzuim);

- Bewijzen van interventies richting ouder(s)/verzorger(s) en de leerlingen moeten tijdens het gesprek voorhanden zijn (bijvoorbeeld datum gesprek, telefonisch/e-mail/persoonlijk).
- Aandacht voor de afgesproken interventies vanuit school alvorens inzet van een preventief spreekuur. Soms was er nog geen interventie gepleegd, maar werden leerlingen wel al gemeld voor het spreekuur.

5.12 Verdeeloverleg en justitieel casusoverleg

Voor het tweede jaar participeren leerplichtambtenaren van de gemeente Haarlemmermeer in het Verdeeloverleg en het Justitieel Casusoverleg in het veiligheidshuis Kennemerland. In het Verdeeloverleg en Justitieel Casusoverleg worden individuele zaken besproken van jongeren tussen de 12 en 18 jaar die met de politie in aanraking zijn gekomen. Tijdens het casusoverleg delen de partijen hun informatie over de betrokken jongere met elkaar zodat op basis van alle beschikbare feiten en achtergronden maatregelen kunnen worden genomen. Vervolgens worden afspraken gemaakt over de gezamenlijke aanpak en rolverdeling. Door de werkwijze en de frequentie van het casusoverleg kan de jongere sneller worden bestraft en daarnaast de ondersteuning krijgen die hij of zij nodig heeft.

5.13 Voorbereidingen voor een nieuw leerlingvolg- en administratiesysteem

Tijdens het schooljaar 2010 - 2011 is ingezet op een verdere professionalisering van het bestaande leerlingvolg- en administratiesysteem. Een aantal verbetervoorstellen zijn doorgevoerd. Door onmogelijkheden in het systeem konden een aantal doorontwikkelingen echter niet plaatsvinden. Daarom is er besloten om over te gaan tot een nieuw systeem. Voorbereidingen voor de aanbesteding van een nieuwe leerlingvolg –en administratiesysteem zijn inmiddels getroffen. Het doel is om in het begin van 2012 over te zijn op een nieuw systeem. Al onze ambities, eisen en wensen met betrekking tot het nieuwe systeem zijn in samenwerking met de clusters Info+ en Inkoop en Aanbesteding vastgelegd in een Programma van Eisen.

5.14 Melding aan de Verwijsindex Matchpoint

Indien de medewerker leerplicht en RMC tijdens onderzoek tot het vermoeden komt dat een jongere risico's loopt in zijn of haar ontwikkeling die de jongere kunnen schaden, is sinds dit schooljaar de mogelijkheid geïntroduceerd een melding te kunnen doen in de verwijsindex. Voor de stadsregio Amsterdam is dit het registratiesysteem Matchpoint.

Matchpoint richt zich op het maken van samenwerking- en regieafspraken tussen instellingen die met jeugdigen te maken hebben. Het doel van de verwijsindex is dat betrokken professionals elkaar sneller kunnen vinden en aanspreken en dat regie en afstemming ten aanzien van hulpverlening efficiënter en effectiever kan plaatsvinden. Dit betekent onder andere dat door het gebruik van Matchpoint inzicht gegeven kan worden welke deelnemende organisaties betrokken zijn bij de hulpverlening aan een jongere, er een zorgsignaal gegeven kan worden en bepaald kan worden wie eindverantwoordelijk is voor de samenwerking tussen de verschillende partijen en het afhandelen van zorgsignalen.

Dit jaar zijn alle leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders op een informatiebijeenkomst geweest van de verwijsindex. Dit schooljaar is er nog geen gebruik gemaakt van de verwijsindex. Dit heeft te maken met het feit dat belangrijke spelers, zoals Bureau Jeugdzorg en de scholen nog niet zijn aangesloten op de Verwijsindex. Volgens schooljaar wordt aandacht besteed aan het gebruik en de meerwaarde van Matchpoint.

5.15 Netwerk 12+

Om te voorkomen dat de moeilijkheden waar jongeren van 12 jaar en ouder mee in aanraking komen steeds groter worden, is het van belang zo snel als mogelijk een helpende hand te kunnen bieden. Het gaat met name om de plaats waar de problemen zich voor het eerst manifesteren. Dit is in de meeste gevallen de wijk of op de school van de jongeren. Instellingen op het gebied van onderwijs, welzijn, jeugdhulpverlening en politie werken samen om de problemen van jongeren gezamenlijk aan te pakken. In de praktijk is het immers vaak zo dat de verschillende instellingen met dezelfde jongeren bezig zijn. In de gemeente Haarlemmermeer is deze

samenwerking vorm gegeven in een Netwerk 12+. Netwerk 12+ in de Haarlemmermeer bestaat uit de volgende deelnemers: Spirit!, politie, leerplicht/RMC, Bureau Jeugdzorg, Jeugdriagg en de GGD. Het overleg wordt gecoördineerd door de procesmanager van het CJG.

Het netwerk beoogt een zo sluitend mogelijke aanpak van de hulpverlening aan jongeren. De doelstelling van het netwerk is:

- problematiek van jongeren zo vroeg mogelijk signaleren;
- zo spoedig mogelijk hulp op maat in de omgeving van jongere bieden.
- hulpverlening zodanig afstemmen dat geen overlap van hulpaanbod plaatsvindt.

De jongere wordt op grond van de beschikbare informatie besproken en bekeken wordt welke hulpverlening gewenst is. Ontbreken er nog gegevens of moet er nader onderzoek plaatsvinden, dan wordt één van de netwerkdeelnemers aangewezen om de ontbrekende informatie te verzamelen. Als de informatie vervolgens compleet is, wordt in het netwerk besproken welke acties ondernomen moeten worden en wie de casemanager is. Leerplicht en RMC heeft voor het tweede jaar deelgenomen aan het 12+ netwerk.

5.16 Afstemmingsoverleg onderwijs en arbeidsmarkt

Dit schooljaar is de samenwerking tussen leerplicht(plus)ambtenaren en trajectbegeleiders met de collega's van het team Werk & Inkomen, het leerwerkloket en UWV WERKbedrijf geïntensiveerd.

Door het bestaande afstemmingsoverleg tussen leerplicht, RMC en UWV WERKbedrijf uit te breiden met het Leerwerkloket, de verschillende scholen voor MBO en team Werk & Inkomen is de samenwerking verbeterd. Alle aanwezige partijen hebben aangegeven het overleg nuttig te vinden. Er wordt veel kennis uitgewisseld en op casusniveau worden leerlingen besproken.

5.17 Regionalisering

Op 5 juni 2008 heeft de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voorstellen geformuleerd naar de Tweede Kamer om te komen tot een integrale aanpak van het schoolverzuim. Eén van deze voorstellen richt zich daarbij op het samenwerken van gemeenten voor zowel de leerplicht als voor de RMC-functie binnen de huidige 39 RMC-regio's. Met deze samenwerking wordt beoogd om door schaalvergroting en specialisatie een verbetering van de kwaliteit te leveren. Binnen de regio's is de exacte vorm van samenwerking een eigen keuze. Bij de regionalisering van de leerplicht kan worden afgestemd op andere ontwikkelingen zoals de regionalisering van de arbeidsmarkt, de Centra voor Jeugd en Gezin en de Zorg-en Adviesteam. Ook kan er gekeken worden naar de reikwijdte van andere regionale organisaties, zoals GGD, Algemeen Maatschappelijk Werk, onderwijsinstellingen en UWV Werkbedrijf. In dit kader is vanuit de portefeuillehouderscontacten Jeugd & Onderwijs en Zorg & Welzijn de huidige samenwerking in de regio Amstelland en de Meerlanden opnieuw geïnventariseerd en gewogen.

De huidige vormen van regionale samenwerking op het gebied van leerplicht en RMC-functie zijn:

1. een Samenwerkingsconvenant Ongeoorloofd Schoolverzuim 2009 e.v. opgesteld voor de regio Zuid-Kennemerland, Midden-Kennemerland, Haarlemmermeer en Zaanstreek Waterland. Met dit Samenwerkingsconvenant wordt beoogd om voor het betreffende gebied te komen tot eenduidige afspraken en protocollen voor de doelgroep leerplichtigen van 5 tot 16 jaar en kwalificatieplichtigen tot 18 jaar.
2. de inzet van de Leerplicht Plus/kwalificatieplicht ambtenaren in de AM-regio. De gelden voor de kwalificatieplicht zijn regionaal beschikbaar gesteld door het ministerie van OCW. De AM-regio heeft gekozen gemeenschappelijk de handhaving van de kwalificatieplicht regionaal te organiseren voor de 16- en 17-jarige op het MBO.
3. De RMC-coördinator maakt na afstemming met de AM-regio afspraken met DMO Amsterdam in het regionaal RMC-overleg Agglomeratie met betrekking de aanpak van het voortijdig schoolverlaten en de voortgang en resultaten van het convenant Aanval op de Uitval. De onderwerpen zijn ondermeer

de methodiek van de trajectbegeleiding, acties overgang vmbo naar mbo, de inzet van SUWI-gegevens, de afspraken met het ministerie van OCW en de Projectdirectie Voortijdig Schoolverlaten, de RMC- effectrapportage en de verantwoording van de financiële middelen.

CONCEPT

VI. REGIONALE MELD- EN COÖRDINATIEFUNCTIE VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN (RMC-FUNCTIE)

6.1 RMC-functie

Jaarlijks verlaat in Nederland nog een grote groep jongeren het onderwijs zonder startkwalificatie. Om ervoor te zorgen dat deze jongeren alsnog een diploma halen en zo betere kansen hebben op de arbeidsmarkt, is in januari 2002 de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC) van kracht geworden. De RMC-wet is de basis voor het gemeentelijke en regionale beleid met betrekking tot het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. Hierin is ondermeer de meldplicht bij de RMC-functie geregeld van niet leerplichtige voortijdig schoolverlaters tot 23 jaar. De gemeente is verantwoordelijk voor contacten met scholen, instellingen en organisaties voor verwijzing van voortijdig schoolverlaters naar onderwijs en/of arbeidsmarkt. De RMC wet verplicht gemeenten tot het opzetten van een regionaal netwerk van ketenpartners en stelt de gemeente verantwoordelijk voor een goed registratiesysteem voor de doelgroep 18- tot 23 jarigen. Om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie halen of succesvol instromen op de arbeidsmarkt, wordt samengewerkt met verschillende instellingen, zoals:

- Onderwijsinstellingen (VO en MBO);
- Leerplichtambtenaren;
- Instellingen voor arbeidstoeleiding;
- Uitkeringsinstanties;
- Jongerenloket;
- Politie/justitie;
- (Jeugd)hulpverleningsinstellingen;
- Welzijnsorganisaties.

Het RMC beleid richt zich op een sluitende aanpak ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten.

6.2 Regionale netwerk

De RMC functie is regionaal georganiseerd. De gemeente Haarlemmermeer maakt deel uit van de RMC-regio Agglomeratie Amsterdam. Binnen deze RMC-regio zijn meerdere subregio's. De Haarlemmermeer valt in de sub-regio Amstelland-Meerlanden met de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Amstelveen is de kerngemeente binnen deze subregio, van waaruit de RMC-coördinator opereert.

6.3 Convenant Voortijdig Schoolverlaten

Om het percentage voortijdig schoolverlaters terug te brengen zijn in 2007 convenanten afgesloten tussen het ministerie, de ROC's en VO scholen en de RMC-regio's. De doelstelling van deze convenanten is om het percentage voortijdig schoolverlaters in vier jaar tijd met 40% terug te brengen ten opzichte van schooljaar 2005-2006. In 2005-2006 bedroeg het aantal voortijdig schoolverlaters ruim 50.000. De doelstelling is om dit in 2012 terug te brengen tot 35.000, terwijl het huidige kabinet de ambitie heeft uitgesproken dit eind 2015 terug te brengen tot 25.000.

6.3.1 Resultaten Convenant

In het schooljaar 2005-2006 bedroeg het aantal voortijdig schoolverlaters² in de gemeente Haarlemmermeer 498. Een reductie van 40% betekent dat er in het schooljaar 2010-2011 nog maar 299 voortijdig schoolverlaters zijn. In februari 2011 heeft het ministerie de voorlopige cijfers voor het schooljaar 2009-2010 gepresenteerd. De ambitie voor dit schooljaar was maximaal 349 voortijdig schoolverlaters. Dit zijn er uiteindelijk 367 geworden, waarmee de doelstelling voor dit schooljaar net niet gehaald is (zie cijfers VSV-verkenner gemeente Haarlemmermeer in bijlage *). Het percentage voortijdig schoolverlaters is gedaald van 4,8% in schooljaar 2005-2006 naar 3,3% in schooljaar 2009-2010. De gemeente Haarlemmermeer scoort hiermee iets hoger dan de landelijke cijfers, maar beduidend beter dan de cijfers van de RMC-regio Agglomeratie Amsterdam (gemiddeld 4,7%). Daar tegenover staat dat de overige gemeenten van de sub-regio Amstelland-Meerlanden procentueel minder voortijdig schoolverlaters heeft dan Haarlemmermeer (zie cijfers in bijlage). De cijfers van het schooljaar 2010-2011 worden in februari 2012 door het ministerie gepubliceerd (zie ook <http://www.vsvverkenner.nl/>).

6.4 Ontwikkelingen RMC

Binnen de RMC spelen momenteel een aantal belangrijke ontwikkelingen. Allereerst zijn de convenanten voor de periode 2007-2008 tot 2010-2011 verlengd tot schooljaar 2011-2012. Voor de periode 2012-2013 tot 2014-2015 worden nieuwe convenanten afgesloten. Verwacht wordt dat er in de nieuwe convenanten nog meer geïnvesteerd gaat worden in preventieve maatregelen om jongeren op school te houden. Om de doelstellingen van het huidige convenant te halen is begin 2011 door de RMC-regio Agglomeratie Amsterdam een eindspurt ingezet. In de subregio Amstelland-Meerlanden komt er een uitbreiding van de formatie RMC-trajectbegeleiding. Deze wordt vanaf schooljaar 2011-2012 ingezet.

² Bij het meten van het aantal voortijdig schoolverlaters gaat het ministerie uit van nieuwe voortijdig schoolverlaters. Een jongere is een nieuwe voortijdig schoolverlater als hij of zij op 1 oktober van een schooljaar stond ingeschreven aan een onderwijsinstelling en op die dag ouder dan 11 maar nog geen 22 jaar was en vervolgens op 1 oktober van het daaropvolgend schooljaar niet meer bij een onderwijsinstelling staat ingeschreven en niet in het bezit is van een startkwalificatie, dat wil zeggen een havo, vwo of mbo-2, 3 of 4 diploma. De RMC uitvoeringsregeling hanteert een andere definitie. Iedere jongere tot 23 jaar die een maand verzuim of de school heeft verlaten en niet over een startkwalificatie beschikt, is een voortijdig schoolverlater. De registraties in de Amstelland en Meerlanden regio hanteren deze definitie

7.1 Verbanden met ander gemeentelijk beleid

In het Collegeprogramma 2006-2010 is benoemd dat er veel aandacht besteed wordt aan het jeugd- en onderwijsbeleid. Ook het nieuwe college (2010 – 2014) spreekt zich uit over het belang van onderwijsbeleid en benoemt daarnaast, meer dan voorheen, het belang van de aansluiting op de arbeidsmarkt.

Vanuit het programma Jeugd en Onderwijs wordt als doel gesteld dat zoveel mogelijk jongeren het onderwijs verlaten met een kwalificatie die aansluit bij hun vermogen. Om een goede doorstroming van school naar (begeleid) werk te realiseren en voortijdig schooluitval te voorkomen is er vanuit verschillende beleidsvelden en het team Leerplicht/RMC veel aandacht voor het tijdig signaleren en oplossen van problemen voor de jeugdigen. De wensen van het college, maar ook de ontwikkelingen binnen RMC, laten zien dat er veel aandacht uit gaat naar deze doelgroep.

7.2 Wet Werken Naar Vermogen (WWNV)

De WWNV treedt naar verwachting per 1 januari 2013 in werking. Per 1 januari 2012 wordt de Wet werk en bijstand (WWB) al gewijzigd, vooruitlopend op de invoering van de WWNV. Het meest opvallend is het feit dat het participatiebudget, een doeluitkering, al per 1 januari 2012 wordt gehalveerd. Dit betekent dat er vanaf 1 januari 2012 structureel minder middelen (€ 3.000.000) zijn om het re-integratiebeleid van de gemeente uit te voeren. Bij ongewijzigd beleid krijgen we te maken aanzienlijke tekorten.

De WWNV wordt uitgevoerd door de gemeente. Het kabinet kiest daar welbewust voor: gemeenten staan het dichtst bij de burger. Gemeenten hebben eerder ook al laten zien dat zij mensen aan werk kunnen helpen. Bovendien kunnen gemeenten meer problemen - dan alleen met het vinden van werk – tegelijk aanpakken. Vaak is langdurige werkloosheid niet het enige waarmee iemand kampt. Gemeenten kunnen ook helpen op het gebied van (jeugd)zorg, welzijn en dagbesteding.

In ruil voor de grotere financiële verantwoordelijkheid die het gevolg is van de samenvoeging van de budgetten, krijgen gemeenten meer vrijheid bij het maken van regels om mensen aan werk te helpen.

Het hoofddoel van de WWNV is zoveel mogelijk mensen die kunnen werken de kans te bieden zich door en in een baan te ontwikkelen. Dit is sociaal noodzakelijk, maar dient ook een economisch belang. De bevolking vergrijsd in hoog tempo en als we niet doen dan komen we straks door de krimpende beroepsbevolking arbeidskrachten tekort. Met de WWNV komen meer mensen beschikbaar voor werk. Tot slot is er een financieel belang. Het kabinet moet fors ombuigen om de gevolgen van de crisis op te vangen. Hiervoor is het nodig dat meer mensen werken en minder mensen een uitkering ontvangen.

7.3 Agenda arbeidsmarktbeleid 2011- 2014

Een van de speerpunten uit het collegeprogramma is het thema Werk. Met het thema Werk zet het college in op een verbreding van het arbeidsmarktbeleid langs een drietal themalijnen:

1. De instroom in uitkeringssituaties beperken via de themalijn Werkgelegenheid;
2. De doorstroom van werkzoekenden versnellen via de themalijn Werk en Weerbaarheid;
3. De uitstroom uit uitkeringssituaties vergroten via de themalijn Werk en Inkomen.

Haarlemmermeers arbeidsmarktbeleid is tot nu toe voornamelijk gericht geweest op het laten re-integreren naar werk van werkzoekenden. Dit noemen we een aanbodgerichte benadering. Met de verwachting dat onze mogelijkheden om deze benadering te continueren fors beperkt worden, wordt er gekozen voor een verbreding met een vraaggerichte en preventieve benadering. De vraag vanuit het bedrijfsleven naar gekwalificeerd – goed geschoold - personeel staat hierin centraler dan voorheen. Daarmee wordt het arbeidsmarktbeleid ook meer dan voorheen in een regionaal en een economisch kader geplaatst.

Deze verbreding van het arbeidsmarktbeleid staat of valt met intensieve samenwerking tussen gemeente(n), ondernemers en onderwijs, zowel op lokaal als regionaal niveau.

Lokaal Platform Arbeidsmarkt en Onderwijs

Het Lokaal Platform Arbeidsmarkt en Onderwijs (LPAO) vervult een belangrijke signaalfunctie op de arbeidsmarkt. Het LPAO wordt vertegenwoordigd door het onderwijs, het bedrijfsleven en de overheid. Daarnaast beschikt het LPAO over dwarsverbanden naar ondermeer het Haarlemmermeers Leerwerkbedrijf, UWV Werkbedrijf, de kenniscentra (Colo), Leerplicht/RMC, de AM Groep en maatschappelijke organisaties. De agenda arbeidsmarktbeleid is in het LPAO besproken. Het LPAO onderschrijft de nieuwe koers. Het platform heeft al diverse projecten opgezet die binnen deze lijnen passen, zoals Leren & Werken, Arbeidsmarktgegevens, Aanpak Jeugdwerkloosheid, Startende Ondernemers en de Werkgroep Techniek.

De aanpak

Deze themalijnen van het arbeidsmarktbeleid worden uitgevoerd in nauwe samenwerking tussen gemeente, ondernemers en onderwijs, ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheden.

Themalijn I: Werkgelegenheid (instroom beperken)

De Themalijn Werkgelegenheid heeft tot doel om de instroom in uitkeringssituaties te beperken. Dit doen we door invulling te geven aan een vraaggerichte- en preventieve aanpak. De vraag van de markt (de werkgevers) en de wijze waarop via scholing en onderwijs zo optimaal mogelijk invulling kan worden gegeven aan deze vraag, staat in deze themalijn centraal. De aanpak bestaat in essentie uit een gecoördineerde inzet vanuit alle samenwerkingspartners (overheid, ondernemers, onderwijs).

Themalijn II: Werk en Weerbaarheid (doorstroom naar werk versnellen)

Voor alle werkzoekenden moet de doorstroom naar werk worden versneld en verduurzaamd. Bij de invulling van de trajecten staat de vraag van de arbeidsmarkt centraal. De trajecten zijn daarom branchegericht en bestaan vooral uit combinaties van werk en scholing.

Daarnaast gaat het bij deze themalijn er om dat we mensen die bedreigd worden met werkloosheid aan het werk houden. Het kan dan gaan om het aanbieden van kortdurende trajecten waardoor werknemers beter gekwalificeerd worden en daardoor de vereisten hebben om in een bepaald bedrijf aan het werk te blijven. Ook kan het gaan om omscholing. Werknemers die bedreigd worden met ontslag kunnen zich bijvoorbeeld kwalificeren in een andere branche.

Bij de invulling van deze themalijn staat wederom de vraag van de arbeidsmarkt centraal. De trajecten zijn daarom branchegericht en bestaan vooral uit combinaties van werk en scholing. Ook hier maken we gebruik van de onder themalijn I beschreven samenwerkingsverbanden op lokaal en regionaal niveau.

Centraal in de aanpak staat het Leerwerkloket (Leren & Werken). Dit loket bestaat sinds 2009 en heeft uitvoerende regie van alle combinaties van werk en opleidingen tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid.

Themalijn III: Werk en Inkomen (aan het werk helpen)

De derde themalijn vertegenwoordigt de aanpak zoals we die traditioneel als gemeentelijke kerntaak uitvoeren voor mensen die nu op grond van de WWB en de WIJ een uitkering ontvangen. In de uitvoering van het thema Werk hebben we in 2011 de nadruk gegeven aan deze themalijn, gezien het feit dat hier een kernverantwoordelijkheid van ons ligt, maar ook in de wetenschap dat we de nu beschikbare middelen zo effectief mogelijk dienen in te zetten.

In Haarlemmermeer gebruiken wij om de afstand tot de arbeidsmarkt te bepalen een re-integratieladder die loopt van trede nul tot en met negen. Cliënten ingeschaald op trede nul zijn het verst verwijderd van de

arbeidsmarkt. Cliënten ingeschaald op trede negen zijn klaar voor en toegerust voor de arbeidsmarkt. De meer kansrijken zijn ingedeeld vanaf trede 5 t/m 9.

Rekening houdend met de verwachte korting op het Participatiebudget, willen wij het budget dat nu nog tot onze beschikking staat optimaal benutten. Sinds april 2011 is daarom een nieuwe contractpartner voor de gemeente aan de slag met een integraal maatwerk aanbod op basis van resultaatgerichtheid. Het blijft niet langer bij een inspanningsverplichting. Op deze wijze willen wij 640 personen een passend traject te bieden.

In 2010 is besloten het participatiebudget conform het college programma 2010-2014 in sterkere mate in te zetten op de groep kansrijken. Uitgangspunt was en is dat deze groep met relatief weinig inzet vanuit het participatiebudget (korte, maar intensieve trajecten) snel uit kan stromen naar werk. Tot de groep kansrijken behoren ook de inburgeraars (trede 5/6) die door het onvoldoende spreken van de taal niet optimaal kunnen meedoen op de arbeidsmarkt en participeren in de Nederlandse maatschappij. Met name voor de cliënten ingedeeld op deze treden (5/6) zoeken wij de verbinding met scholing en opleiding om vooral duurzame uitstroom naar werk te bewerkstelligen. Ook biedt de gemeente trajecten aan voor cliënten in de WW, die binnen drie maanden, doorstromen in de WWB of WIJ.

Bij de uitstroom staat een duurzame plaatsing op een reguliere arbeidsplaats centraal. Om deze overgang soepel te laten verlopen dienen aanvullende maatregelen genomen te worden zoals begeleiding op de werkvloer, het maken van scholingsafspraken met werkgevers en loonkostensubsidies. Hiervoor sluiten we aan bij de actieve benadering vanuit de themalijn Werkgelegenheid.

Met de wijzigingen van de WWB en de invoering van de WWnV, zal het participatiebudget in de nabije toekomst dus niet meer ingezet worden voor deze groep kansrijken. Het Rijk gaat er vanuit dat deze kansrijken zelf in staat zijn werk te vinden en te behouden. Daarnaast wordt de beleidsvrijheid mogelijk beperkt daar in de hoofdlijnennotitie van de staatssecretaris wordt aangegeven dat de re-integratie gelden op gelijke wijze over de doelgroepen moet worden verdeeld. Ook inburgeraars, die verplicht moeten inburgeren, worden zelf verantwoordelijk voor de bekostiging van hun inburgeringstraject en het afleggen van het examen. Indien zij een dergelijk traject niet kunnen bekostigen, moeten zij een lening afsluiten.

Hoewel het accent dus nu nog ligt op de groep kansrijken, zetten we het Participatiebudget ook al nadrukkelijk in om personen met een lange(re) afstand tot de arbeidsmarkt te stimuleren vooral actief te participeren in de samenleving. Hiertoe maken we gebruik van het Haarlemmermeers Leerwerkbedrijf (HLWB), dat uitgevoerd wordt door de AM-groep. Een infrastructuur is opgebouwd en binnen het HLWB is veel ervaring opgedaan met de doelgroep die ingeschaald is tussen trede 1 en 4 van de re-integratieladder. Wij willen optimaal gebruik blijven maken van de expertise en infrastructuur die het HLWB biedt voor deze klanten. Het HLWB werkt samen met partijen zoals de Waterwolf, de zorgboerderij en de re-integratiepartners aan wie gegund is om cliënten een optimaal traject te bieden en warme overdracht te borgen.

7.4 Project Leren & Werken

Leren & Werken heeft zich het afgelopen jaar ontwikkeld als een spin in het web. Er is een samenwerking met de ketenpartners tot stand gekomen waar iedereen zijn of haar voordeel mee kan doen. Leren & Werken werkt met het Colo (Koepel van de Kenniscentra) samen als er bijvoorbeeld een vraag is van het Nova College, van leerplicht en RMC, werkcoaches of de klantmanagers om leerwerkbanen. Deze samenwerking heeft het afgelopen jaar zijn vruchten al afgeworpen.

Leren & Werken richt zich vooral op het verbinden van de mogelijkheden van de ketenpartners (zowel lokaal als regionaal) en betekent daarmee een aanvulling op de inzet van klantmanagers, werkcoaches en RMC/leerplicht.

Ook werkgevers weten Leren & Werken te vinden en zetten hun vraag naar kandidaten voor leerwerkbanen uit. Met alle partners is afgesproken dat Leren & Werken de regie voert over de Leerwerkbanen en EVC trajecten.

Het centrale doel van deze (keten) samenwerking is drieledig, namelijk om te komen tot: een goed werkende lokale en regionale arbeidsmarkt, een verhoging van de arbeidsparticipatie en het behalen van een startkwalificatie of een passende werkkring.

Vooruitlopend op de pilot (Ketensamenwerking binnen het Werkplein Haarlemmermeer) die per 1 januari van start gaat is door Leren & Werken al een voorschot genomen op de ontschotting van de organisaties voor sociale zekerheid. Er wordt intensief samengewerkt met partners die een belangrijke rol spelen op de arbeidsmarkt. De praktijk heeft ons het afgelopen jaar geleerd dat als we gebruik maken van elkaars mogelijkheden en intensief met elkaar blijven samenwerken (zonder overlap), de klant hier het meest bij gebaat is. De klant staat centraal binnen Leren & Werken.

Waar het uiteindelijk om gaat is zoveel mogelijk mensen duurzaam te laten participeren op de arbeidsmarkt.

7.5 Ambtsinstructie

Op grond van artikel 16 van de Leerplichtwet 1969 dient het college van burgemeester en wethouders een instructie voor de leerplichtambtenaren vast te stellen. In de instructie is vastgelegd hoe de leerplichtambtenaar en de administratieve ondersteuning uitvoering geven aan de leerplichtwet. Vanwege de grote samenhang in de uitvoering tussen de leer- en kwalificatieplicht en de regionale meldt en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten is een integrale instructie voor medewerkers leerplicht/RMC gemeente Haarlemmermeer opgesteld.

De nieuwe instructie voor medewerkers leerplicht en RMC gemeente Haarlemmermeer vervangt de oude ambtsinstructie uit 1996. Vanwege een aantal recente ontwikkelingen is de oude ambtsinstructie aan vervanging toe. In de nieuwe ambtsinstructie is onder andere rekening gehouden met de volgende ontwikkelingen:

- Introductie van het begrip kwalificatieplicht (de plicht voor jongeren van 16 en 17 jaar om een startkwalificatie – diploma Havo, Vwo of Mbo-niveau 2 – te halen);
- Het beleid met betrekking tot topsport en cultuur (artikel 5, lid 11);
- De procedure voor een verwijzing naar Bureau HALT (artikel 6, lid 10);
- Het doen van een melding bij de Sociale Verzekeringsbank (artikel 17); en
- Het doen van een melding in de verwijzindex voor risicojongeren.

De Algemene Kinderbijslagwet is per 1 oktober 2009 aangepast aan de kwalificatieplicht. Dat betekent dat ook ouders van jongeren van 16 en 17 jaar die geen school bezoeken, gekort kunnen worden op de kinderbijslag. Het gaat dan om jongeren die geen startkwalificatie hebben. Met deze maatregel hoopt overheid een bijdrage te leveren aan de bestrijding van voortijdig schoolverlaten. Eind van dit schooljaar is de ambtsinstructie – waarin het doen van een melding bij de Sociale Verzekeringsbank is - vastgesteld. De leerplichtambtenaren gaan dit het aankomend schooljaar inzetten.

VIII Conclusies en een blik vooruit

8.1 Algemeen beeld

Een grotere bekendheid van en meer contacten met de leerplichtambtenaren hebben er voor gezorgd dat de drempel om leerplichtambtenaren te benaderen is verlaagd. Hierdoor is onder andere het melden van verzuim door de scholen verbeterd. Daarnaast kan opgemerkt worden dat de leerplichtambtenaren de doelgroepen uit de gemeente Haarlemmermeer met meervoudige problematiek, op basis van de signalen vanuit de scholen, steeds beter bereiken. Niet alleen is dit een gevolg van de goed functionerende Zorg Advies Teams in met name het voortgezet onderwijs, maar ook de verbeterde samenwerking met de jeugdreclassering en andere partners in het hulpverleningsveld.

Het beleidsterrein Jeugd en Onderwijs is sterk aan verandering onderhevig. Nieuwe ontwikkelingen en de economische recessie hebben gevolgen voor het team Leerplicht/RMC en voor de doelgroepen die ondersteuning nodig hebben vanuit de gemeente. Nieuwe risicogroepen worden nu vooral gevormd door werkende voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie, die met ontslag worden bedreigd. En daarnaast door schoolverlaters met een diploma, die geen aansluiting kunnen krijgen op de arbeidsmarkt. Ook zien wij ook een tendens dat leerlingen, als gevolg van de crisis, er voor kiezen om langer op school te blijven. Het team Leerplicht/RMC ondervindt in haar werk de consequenties. Het team Leerplicht/ RMC heeft te maken met een taakverbreding en een meer intensieve samenwerking met andere partijen.

8.2 Formatie Leerplichtambtenaren

De komende jaren zal het aantal inwoners in de leeftijd van 5 tot en met 22 jaar (leerplichtigen en RMC-plichtigen) blijven toenemen. Dit vooruitzicht en een formatieomvang die ver onder de norm van de Landelijke Vereniging van Leerplichtambtenaren en RMC (ingrado) lag, heeft de raad er toe doen besluiten om het team Leerplicht/RMC tijdelijk uit te breiden met 1,5 fte voor de periode 1 juli 2006 tot 1 januari 2008. Er was een evaluatie om te kunnen vaststellen welke formatie voor de komende jaren nodig blijft om niet alleen de Leerplichtwet uit te kunnen voeren, maar ook de gemeentelijke speerpunten uit het jeugdbeleid. Medio mei 2008 heeft de gemeenteraad ingestemd met de conclusies van de evaluatie. Zij besloot om ten aanzien van de formatieomvang de norm van de Landelijke Vereniging van Leerplichtambtenaren en RMC als leidend te hanteren. Concreet betekent dit besluit dat het team Leerplicht en RMC in 2009 structureel werd uitgebreid met 1,7 fte en in 2011 met nog 1 fte leerplichtfunctie.

8.3 Werkprocessen en leerlingvolgsysteem

Het afgelopen jaar is fors geïnvesteerd in het digitaliseren van de werkprocessen voor leerplicht, RMC en de leerlingenadministratie. Het gebruikte systeem Civision Onderwijs is verder geprofessionaliseerd, maar biedt nog onvoldoende mogelijkheden voor de ambities van de gemeente Haarlemmermeer. Daarom is een aanbesteding voor een nieuw systeem reeds in gang gezet. Al onze ambities en wensen ten behoeve van het nieuwe systeem zijn in samenwerking met het Cluster info+ in een Programma van Eisen vastgelegd.

Vanaf november 2011 wordt het ook voor het basisonderwijs en speciaal onderwijs mogelijk om de in- en uitschrijvingen en verzuim te melden via het verzuimloket van DUO. Deze verandering betekent een verdere professionalisering en een efficiencyslag voor de werkprocessen leerplicht en RMC.

8.4 Accenten in de uitvoering van de Leerplicht voor het schooljaar 2011/2012

De afdeling leerplicht en RMC is flink uitgebreid. Eind van dit schooljaar is een start gemaakt met de werving van 1 FTE leerplichtambtenaar. Leerplicht en RMC gaat zich de komende periode nog meer profileren en naar buiten treden. De leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders gaan in het nieuwe schooljaar fysiek werkzaam zijn in het CJG+. Intensief contact met kinderen, jongeren, ouders, scholen en ketenpartners is van essentieel belang om voortijdig schoolverlaten terug te dringen. Mede in verband met alle ontwikkelingen en de toenemende bekendheid van leerplicht verwachten wij dat het aantal leerlingendossiers het komende jaar

opnieuw gaat toenemen. Het komende schooljaar zal er aandacht besteed worden aan de onderstaande aandachtsgebieden.

1. Preventieve gesprekken op de VO en MBO scholen

Vanaf november 2009 kunnen de scholen voor voortgezet onderwijs en MBO in Haarlemmermeer gebruik maken van een leerplichtsprekkuur. Door het aanbieden van deze gesprekken wil de gemeente het schoolverzuim meer preventief aanpakken en voortijdig schooluitval voorkomen. Het spreekuur is bedoeld voor leerlingen die nog niet voldoen aan de verzuimnorm van drie achtereenvolgende schooldagen of 16 uur ongeoorloofd verzuim binnen vier weken, maar waar de school wel zorgen over heeft. En waar eerdere interventies door school niet het gewenste resultaat hebben opgeleverd. Ook komen 18+ leerlingen en leerlingen die buiten de gemeente Haarlemmermeer wonen ook in aanmerking voor het spreekuur. Het spreekuur biedt tevens de mogelijkheid voor directieleden, afdeling- en teamleiders om vragen te stellen en/of advies in te winnen over leerplicht. We gaan het komende schooljaar door met het houden van deze gesprekken. We hopen met deze gesprekken toekomstige interventies door leerplicht en verdere uitbreiding van de problemen te voorkomen.

2. Voortijdig schoolverlaters

De gemeente Haarlemmermeer heeft besloten om het komende schooljaar opnieuw buiten de regionale middelen om extra in te zetten op het bedienen van de doelgroep achttien tot drieëntwintig jarigen. We hebben grote stappen kunnen zetten in de aanpak van voortijdig schooluitval. Voor het aankomende schooljaar is wederom de ambitie uitgesproken om een vervolg te geven aan de aanpak van voortijdig schoolverlaters door screenings- en begeleidingswerkzaamheden door te ontwikkelen. Dit doen we door middel van huisbezoeken en de inzet van SUWI-net inkijk. Tevens gaan we over tot een maandelijkse screening van de nieuwe vsv-ers.

3. Verbetering samenwerking

De ingezette weg naar netwerkbenadering zal worden voortgezet met structurele overleggen en/of werkafspraken. Tevens zal het team Leerplicht/RMC ook bij andere overleggen en ontwikkelingen steeds nauwer worden betrokken, zoals het participeren in het Lokaal en Regionaal Platform Arbeidsmarkt en Onderwijs, CJG+, het Actieplan Jeugdwerkloosheid Groot-Amsterdam en het netwerkoverleg Wajong. De samenwerking tussen Leerplicht/RMC, de Sociale Dienstverlening en het UWV Werkbedrijf kan nog beter.

IX. BEGRIPPENLIJST

ADHD	Attention Deficit Hyperactivity Disorder, oftewel aandacht – tekort - stoornis met hyperactiviteit
AMK	Advies en Meldpunt Kindermishandeling
BJZ	Bureau Jeugdzorg
BO	Basis Onderwijs
BOA	Bevoegdheid buitengewoon opsporingsambtenaar
CiVision Onderwijs	leerlingenadministratiesysteem is ontwikkeld door Pink Roccade gekoppeld aan het systeem voor de gemeentelijke basisadministratie
GGD	Gemeentelijke Geneeskundige Dienst
Ingrado	Landelijke Vereniging van Leerplichtambtenaren en RMC
LPA	Leerplichtambtenaar
LPW	Leerplichtwet 1969
LVLA - norm	De Landelijke Vereniging van Leerplichtambtenaren heeft op grond van onderzoek een berekening voor het aantal leerplichtambtenaren vastgesteld dat gerelateerd is aan het aantal leerplichtige leerlingen
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
OTS	Onder Toezicht Stelling (Kinderbeschermingsmaatregel)
OM	Openbaar Ministerie
PV	Proces-verbaal
ROOS	Reactie Op Ongeoorloofd Schoolverzuim (taakstraf gericht op het laten stoppen van schoolverzuim).
RIAGG	Regionaal Instituut Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten
RMC-effectrapportage	Voor de RMC-effectrapportage moeten na afloop van elk schooljaar 11 basisgegevens worden bijgehouden van alle leerlingen uit de AM-gemeenten.
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
Startkwalificatie	Een Havo/Vwo-diploma of een Mbo-opleiding op tenminste niveau 2

SBD/Drielanden	Schoolbegeleidingsdienst
VAVO	Voortgezet Algemeen Volwassen Onderwijs
VO	Voortgezet Onderwijs
Vsv-er	Voortijdige schoolverlater
WEB	Wet Educatie en Beroepsonderwijs
WGR-gebied 21	Werkgebied voor de RMC-functie in de regio Amsterdam, Amstelland en de Meerlanden
ZAT	Zorg Advies Team
ZMLK - onderwijs	Onderwijs voor zeer moeilijk lerende kinderen
ZMOK - onderwijs	Onderwijs voor zeer moeilijk opvoedbare kinderen

CONCEPT